

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 9 januari 2018 met nummer RvVb/A/1718/0384
in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0651/A

Verzoekende partij	<p>het college van burgemeester en schepenen van de gemeente EVERGEM</p> <p>vertegenwoordigd door advocaten Laurent PROOT en Karolien BEKE met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Kasteellaan 141</p>
Verwerende partij	<p>DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement RUIMTE VLAANDEREN, afdeling Oost-Vlaanderen</p> <p>vertegenwoordigd door advocaat Paul AERTS met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Coupure 5</p>
Tussenkommende partijen	<p>1. de nv BELASCO</p> <p>vertegenwoordigd door advocaten Wouter NEVEN en Bert VAN WEERDT met woonplaatskeuze op het kantoor te 1000 Brussel, Tour & Taxis, Havenlaan 86c b113</p> <p>2. de nv FLUXYS BELGIUM</p> <p>vertegenwoordigd door advocaat Patrick PEETERS met woonplaatskeuze op het kantoor te 1000 Brussel, Terhulpsessesteenweg 120</p>

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 3 juni 2016 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 21 april 2016.

De verwerende partij heeft aan de tweede tussenkommende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor de bouw van een aardgasvervoerleiding (naar het asfaltproducerend bedrijf Belasco NV) op de percelen gelegen te 9940 Evergem, Tragelstraat en 9000 Gent Christoffel Columbuslaan/Tragelstraat, met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie C, nrs. 106, 108A, 117A, 119, 121A, 121B, 122, 123A, 125, 126, 142A, 146, 147, 33B, 75B, 76C, 78A, 86A, 88A en afdeling 14, sectie G, nummers. 73B, 78/2, 79E, 80A, 82B, 82D, 86C én op het openbaar domein.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verzoekende partij vordert met een afzonderlijk verzoekschrift van 8 juli 2016 de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. De Raad verwerpt met een arrest van 8 november 2016 met nummer RvVb/S/1617/0235 die vordering tot schorsing.

2.

De eerste tussenkomende partij vraagt met een aangetekende brief van 30 januari 2017 in de procedure tot vernietiging tussen te komen. De waarnemend voorzitter van de Raad laat de eerste tussenkomende partij met een beschikking van 1 maart 2017 toe tussen te komen.

De tweede tussenkomende partij vraagt met een aangetekende brief van 16 januari 2017 in de procedure tot vernietiging tussen te komen. De waarnemend voorzitter van de Raad laat de tweede tussenkomende partij met een beschikking van 1 maart 2017 toe tussen te komen.

3.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in.

De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in.

De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

De verwerende partij dient een laatste nota in.

De tussenkomende partijen dienen een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

4.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 7 november 2017.

Advocaat Sofie RODTS *loco* advocaten Laurent PROOT en Karolien BEKE voert het woord voor de verzoekende partij.

Advocaat Paul AERTS voert het woord voor de verwerende partij.

Advocaat Roeland VAN CLEEMPUT *loco* advocaat Patrick PEETERS voert het woord voor de tweede tussenkomende partij.

De eerste tussenkomende partij verschijnt schriftelijk.

5.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De tweede tussenkomende partij dient op 26 november 2015 bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “de bouw van een aardgasvervoerleiding (naar het bedrijf van de eerste tussenkomende partij)” op de percelen

gelegen te 9940 Evergem, Tragelstraat en 9000 Gent Christoffel Columbuslaan/Tragelstraat, én op het openbaar domein.

De percelen liggen, volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Gentse en Kanaalzone', vastgesteld met een koninklijk besluit van 14 september 1977, in bufferzone, in koppelingsgebied K1 en in gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven.

De percelen liggen, voor het deel langs de Tragelstraat in Evergem, ook binnen de grenzen van het bijzonder plan van aanleg 'Rieme', goedgekeurd op 11 maart 1996, in een zone voor land- en tuinbouw.

De percelen liggen ook in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening zeehavengebied Gent – Inrichting R4 Oost – R4 West', goedgekeurd op 15 juli 2005, in zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven Kluizendok, zone voor infrastructuurbundel, zone voor bos, zone voor permanente ecologische infrastructuur en zone voor bestaande landbouwbedrijven en de overdruk bestaande pijpleiding.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd in de stad Gent van 18 december 2015 tot en met 17 januari 2016, worden geen bezwaarschriften ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd in de gemeente Evergem van 10 december 2015 tot en met 8 januari 2016, worden geen bezwaarschriften ingediend.

De nv Air Products adviseert op 26 november 2015 gunstig.

Het agentschap Onroerend Erfgoed meldt op 2 december 2015 geen bezwaar te hebben.

Air Liquide adviseert op 4 december 2015 voorwaardelijk gunstig.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling, adviseert op 10 december 2015 voorwaardelijk gunstig.

De Vlaamse Milieumaatschappij adviseert op 16 december 2015 gunstig.

Het havenbedrijf Gent adviseert op 17 december 2015 voorwaardelijk gunstig.

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 17 december 2015 gunstig.

De verzoekende partij adviseert op 18 januari 2016 als volgt ongunstig:

“ ...

Voorliggende aanvraag betreft de aanleg van een hogedruk gasleiding ter bevoorrading van het bedrijf Belasco dat gelegen is aan Kluizendok. De geplande leiding wordt deels aangelegd binnen een zone voor land- en tuinbouw van het bijzonder plan van aanleg Rieme en binnen een zone voor bestaande landbouwbedrijven (AG artikel 54), een zone voor permanente ecologische infrastructuur (Edcl artikel 21), een zone voor bos (B artikel 17), een zone voor infrastructuurbundel (IB artikel 15) en een zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven Kluizendok (Zk artikel 12) van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Afbakening zeehavengebied Gent, Inrichting R4 Oost —R4 West.

De geplande werken zijn in strijd met de planologische voorschriften van het gewestelijk RUP en van het BPA.

Voorliggende aanvraag valt niet onder het toepassingsveld van artikel 4.4.7§2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en bijhorend besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1,5° artikel 4.4.7.§2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester zodat niet kan afgeweken worden van de bestemmingsvoorschriften van de geldende plannen van aanleg en de werken enkel kunnen vergund worden na een nieuw planningsinitiatief zodat voor voorliggende aanvraag er sprake is van een onoverkomelijke legaliteitsbelemmering zodat de aanvraag dient geweigerd te worden.

Bijkomend is de geplande leiding nefast voor de inrichting van het koppelingsgebied Rieme-zuid en dus onrechtstreeks voor de leefbaarheid van de woonkern Rieme. Daarnaast zijn de geplande werken nefast voor het landbouwgebruik van het open, onaangetast landbouwgebied dat gelegen is tussen de kern van Rieme en het Kluizendok. Binnen het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Afbakening zeehavengebied Gent, Inrichting R4 Oost en R4 West, is een zone voor infrastructuurbundel (IB artikel 15) voorzien waar, conform de stedenbouwkundige voorschriften o.a. pijpleidingeninfrastructuur, kan in gerealiseerd worden zodat er een alternatief tracé aanwezig is en een verdere aantasting van het gebied ten noorden van Kluizendok niet noodzakelijk en wenselijk is.

In laatste instantie is het college van burgemeester en schepenen van oordeel dat de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar ten onrechte van oordeel is dat voor dit dossier geen project-Mer nodig is. De geplande werken hebben, gezien de ligging binnen een zone voor permanente ecologische infrastructuur en een zone voor bos mogelijks wel aanzienlijke milieueffecten.

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag niet in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.
...

De Watering De Burggravenstroom adviseert op 28 januari 2016 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Gent adviseert op 25 februari 2016 ongunstig.

De deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen adviseert op 10 maart 2016 gunstig.

De verwerende partij verleent op 21 april 2016 als volgt een stedenbouwkundige vergunning:

“ ...

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag strijdt met het geldend voorschrift want het betreft de aanleg van een ondergrondse aardgasvervoersleiding buiten de voorziene infrastructuurbundel en doorheen agrarisch gebied, bosgebied en zone voor permanente ecologische infrastructuur.

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

Art. 4.4.7

§2. In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructures of voorzieningen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.

Deze paragraaf verleent nimmer vrijstelling van de toepassing van de bepalingen inzake de milieueffectrapportage over projecten, opgenomen in hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

De Vlaamse Regering bepaalde in haar besluit van 5/05/2000 (tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening) dat onder andere volgende handelingen kunnen worden beschouwd als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben:

§2.

7° de aanleg van de volgende ondergrondse leidingen voor water, brandstoffen, andere grondstoffen en aardgasleidingen die bedoeld zijn voor het openbaarvervoersnet, en hun aanhorigheden, zoals drukreducerstations en affakkelininstallaties

- a) leidingen met een nominale diameter van 600 mm of kleiner;
- b) leidingen, gebundeld met bestaande of geplande infrastructures of voorzieningen;
- c) andere leidingen die over een lengte van maximaal vijf kilometer afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften;

8° de wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande ondergrondse leidingen voor water, brandstoffen, andere grondstoffen en aardgasleidingen die bedoeld zijn voor het openbaar vervoersnet en hun aanhorigheden, zoals drukreducerstations en affakkelininstallaties;

14° werfzones en tijdelijke (grond)stockages met het oog op de uitvoering van de handelingen, vermeld in punt 1° tot en met 13°.

...

Beschrijving van de omgeving en de aanvraag

De aanvraag voorziet in de aanleg van een ondergrondse aardgasvervoerleiding om het asfaltproducerend bedrijf Belasco te bevoorraden met aardgas. De nieuwe leiding is ca. 1.020m lang en heeft een diameter van 150mm.

De leiding takt aan op het afsluiterknooppunt in de Tragelstraat op grondgebied Evergem, gesitueerd op ca. 90m ten zuiden van de kruising met de Dordrechtstraat. Het bestaande afsluiterknooppunt wordt verwijderd en vervangen door een nieuw knooppunt. De leiding volgt het tracé van de Tragelstraat, waarna er wordt afgebogen in westelijke richting door het agrarisch gebied. De leiding maakt vervolgens een knik in zuidelijke richting, om na de

kruising met de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan aan te sluiten op de site van Belasco, waar een nieuw afsluitersknooppunt wordt voorzien.

De nieuwe hogedrukleiding wordt grotendeels aangelegd in open sleuf. Voor het kruisen van de Avrijevaart, de bosstrook en de Christoffel Columbuslaan op Gents grondgebied zal de aanleg van de nieuwe leiding door middel van een horizontaal gestuurde boring gebeuren.

Zowel bij het intredepunt, ter hoogte van de site Belasco, als bij het uitredepunt ten noorden van de Avrijevaart, is een tijdelijke werkzone voorzien. Voor het lassen, testen en positioneren van de streng (strengzone) is een tijdelijke werkzone voorzien met een breedte van 10m. Ter hoogte van de strengzone dienen de aanwezige bomen/struiken te worden verwijderd. Na voltooiing van de werken, wordt voorzien in een heraanplant.

De werkstrook voor de aanleg van de leidingdelen in open sleuf wordt aangepast aan de lokale omstandigheden en heeft een maximum breedte van 16m. De ingravingsdiepte van de leiding bedraagt minimaal 1,10m. Het deel van de leiding die aangelegd wordt door middel van een horizontaal gestuurde boring wordt op 10m diepte voorzien.

De bouwplaats en alle andere plaatsen die schade hebben geleden als gevolg van de werken worden nadien in hun oorspronkelijke staat hersteld. De teelaarde wordt teruggeplaatst in haar oorspronkelijke toestand, de bewerking van de grond moet resulteren in een grondstructuur die vergelijkbare eigenschappen op gebied van textuur, doorlaatbaarheid, vruchtbaarheid, ... vertoont met deze van voor de aanleg.

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

Het voorliggende project voorziet in de aanleg van een ondergrondse aardgasvervoerleiding en dit veroorzaakt mogelijk een significant effect op het watersysteem. Het mogelijk schadelijk effect werd onderzocht door de bevoegde waterbeheerder.

Op 16/12/2015 bracht de Vlaamse Milieumaatschappij gunstig advies uit:

Onder verwijzing naar artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid werd onderzocht of er een schadelijk effect op de waterhuishouding uitgaat van de geplande ingreep.

De locatie is gelegen langs en stroomt af naar de Avrijevaart, een onbevaarbare waterloop van eerste categorie die beheerd wordt door de VMM — afdeling Operationeel Waterbeheer.

Het gebied is volgens de watertoetskaarten niet overstromingsgevoelig gebied.

De aanvraag omvat de aanleg van een aardgasvervoerleiding met toebehoren. Hierbij wordt de Avrijevaart gekruist door middel van een horizontaal gestuurde boring op een diepte van 10m onder de waterbodem. Gezien die diepte en het feit dat het traject langs de Avrijevaart op

minimaal 50m ligt van de waterloop, voorzien we geen significant negatief effect op het watersysteem.

Naar het aspect grondwaterstroming kunnen we stellen dat de aanleg van de ondergrondse constructie een bronbemaling met zich kan meebrengen. Indien men van plan is te bemalen moet minstens een melding volgens VlareM (klasse 3) van de activiteit gebeuren. Ze kan evenwel vergunningsplichtig zijn en zelfs MER-plichtig naargelang de ligging en het debiet per dag.

Voor bronbemalingen moet voldaan worden aan de sectorale voorschriften voor subrubriek 53.2 van de indelingslijst van VlareM I (art. 5.53.6.1.1 van VlareM II). Met betrekking tot lozing van het bemalingswater wordt eveneens verwezen naar VlareM II art. 6.2.2.1.2 §5 namelijk dat niet-verontreinigd bemalingswater bij voorkeur opnieuw in de bodem gebracht wordt.

Wanneer het in de bodem brengen redelijkerwijze niet mogelijk is, moet dit niet-verontreinigd bemalingswater geloosd worden in een oppervlaktewater of een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater. Het lozen in de openbare riolering is slechts toegestaan wanneer het conform de beste beschikbare technieken niet mogelijk is zich op een andere manier van dit water te ontdoen.

De aanleg van de ondergrondse constructie mag er geenszins voor zorgen dat er een permanente drainage optreedt met lagere grondwaterstanden tot gevolg. Een dergelijke permanente drainage is immers in strijd met de doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid waarin is opgenomen dat verdroging moet voorkomen worden, beperkt of ongedaan gemaakt. De ondergrondse constructie dient dan ook uitgevoerd te worden als volledig waterdichte constructie en zonder kunstmatig drainagesysteem.

Het project wordt gunstig geadviseerd en is in overeenstemming met de doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid.

Op 28/01/2016 bracht de Watering de Burggravenstroom een voorwaardelijk gunstig advies uit:

De aanvraag kruist de onbevaarbare waterlopen nrs. 9, 2.82 en 2.80. Deze onbevaarbare waterlopen behoren tot het openbaar domein van de Watering de Burggravenstroom en zijn bezwaard met een erfdienstbaarheid- en onderhoudstrook ernaast van 5m breed langs beide zijden. De tijdelijke leiding kruist de onbevaarbare waterlopen 16, 17 en 18.

Voorwaardelijk gunstig advies kan verleend worden mits:

- geen enkele bebouwing, beplanting en/of constructie e.d. zal gedoogd worden binnen een zone van 5m vanaf de uiterste rand van de waterloop zonder machtiging van het bestuur van de Watering de Burggravenstroom;*
- de zone van 5m naast de uiterste rand van de waterloop dient steeds vrij te blijven om het onderhoud van de waterloop te verzekeren. De ruim- en maaispecie wordt binnen deze zone gedeponeed (art. 17 wet op de onbevaarbare waterlopen);*
- de oevers van de waterlopen niet worden beschadigd. Bij beschadiging dient een oeververdediging geplaatst ter herstelling - soort te vragen aan het bestuur van de watering;*

- voor kruisingen van en voor werken aan de onbevaarbare waterlopen is naast de stedenbouwkundige vergunning een machtiging vereist van de Bestendige Deputatie in het kader van de reglementering op de onbevaarbare waterlopen. Aan de voorwaarden vermeld in deze machtiging dient voldaan.

Op 10/03/2016 bracht de Deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen een gunstig advies uit:

De aanvraag is gelegen langs waterloop nr. 2.82 van 3de categorie en oud-geklasseerde waterlopen nrs. 9, 16, 17 en 18.

De percelen bevinden zich volgens de overstromingskaarten niet binnen een mogelijk/effactief overstromingsgevoelig gebied.

De percelen zijn gelegen binnen de watering de Burggravenstroom.

De aanvraag wordt ingediend voor de aanleg van een nieuwe aardgasvervoerleiding.

Waterloop nr. 2.82 zal onder de overwelving door gekruist worden. Tijdens de uitvoering zal, voor het voorbereiden van de streng, de aardgasvervoerleiding oud-geklasseerde waterlopen nrs. 16, 17 en 18 kruisen. Hierbij worden houten schotten over de beek gelegd. Na de werken worden deze weggenomen.

De aanvraag is verenigbaar met de doelstellingen en beginselen voorzien in artikel 5 en 6 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden van dit besluit.

Het besluit van de Deputatie geldt tevens als machtiging voor werken aan de waterloop nr. 2.82 van 3de categorie en oud-geklasseerde waterlopen nrs. 9, 16, 17 en 18.

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De aanvraag strijdt met het geldend voorschrift want het betreft de aanleg van een ondergrondse aardgasvervoerleiding buiten de voorziene infrastructuurbundel en doorheen agrarisch gebied, bosgebied en zone voor permanente ecologische infrastructuur.

Overwegende dat, in een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben (art. 4.4.7.§2 VCRO).

Overwegende dat de Vlaamse Regering in haar besluit van 5/05/2000 (tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening) bepaalt dat volgende handelingen kunnen worden beschouwd als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, art. 3, §2:

7° de aanleg van de volgende ondergrondse leidingen voor water, brandstoffen, andere grondstoffen en aardgasleidingen die bedoeld zijn voor het openbaarvervoersnet, en hun aanhorigheden, zoals drukreducerstations en affakkelininstallaties

- a) leidingen met een nominale diameter van 600 mm of kleiner;
- b) leidingen, gebundeld met bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen;
- c) andere leidingen die over een lengte van maximaal vijf kilometer afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften;

8° de wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande ondergrondse leidingen voor water, brandstoffen, andere grondstoffen en aardgasleidingen die bedoeld zijn voor het openbaar vervoersnet en hun aanhorigheden, zoals drukreducerstations en affakkelininstallaties;

14° werfzones en tijdelijke (grond)stockages met het oog op de uitvoering van de handelingen, vermeld in punt 1° tot en met 13°.

Overwegende dat de vergunningsaanvrager in de vergunningsaanvraag dient te motiveren waarom de handelingen een ruimtelijk beperkte impact hebben. Dat de handelingen niet mogen worden uitgevoerd in ruimtelijk kwetsbaar gebied, tenzij die handelingen door de aard, ligging en oppervlakte ervan geen significante impact hebben op het ruimtelijk kwetsbare gebied.

Dat bij voorliggende vergunningsaanvraag een dergelijk gemotiveerd verzoek werd gevoegd, waarin een uitgebreide motivering is opgenomen waarom desbetreffende werken een ruimtelijk beperkte impact hebben.

Bijgevolg werd door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar op 26/11/2015 op basis van het gemotiveerd verzoek besloten dat de voorziene werken een ruimtelijk beperkte impact hebben en dat er dus geen planningsinitiatief noodzakelijk is. Bij de beoordeling van de aanvraag kan gebruik gemaakt worden van voormeld artikel 4.4.7.§2 VCRO.

Overwegende dat de leiding over het volledige tracé ondergronds wordt aangelegd, zodat de integratie in de omgeving optimaal kan gebeuren. Behoudens enkele beperkte merktekens die de aanwezigheid van de leiding aantonen, is er boven het maaiveld geen visuele impact.

Dat de aanleg van het deel onder de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan zal gebeuren door middel van de techniek van horizontaal gestuurde boring. Dat door deze techniek geen schade wordt toegebracht aan het biologisch waardevol gebied tussen de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan vermits de boring op een diepte van minimum 10m gebeurt.

Dat er enkel in dé tijdelijke strengzone enkele bomen dienen gerooid te worden. Dat er na de werken wordt voorzien in de aanplant van nieuwe bomen.

Dat de bouwplaats en alle andere plaatsen die schade hebben geleden als gevolg van de werken in hun oorspronkelijke staat worden hersteld.

Gelet het ongunstig advies van zowel het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Evergem, als van het college van burgemeester en schepenen van de stad Gent.

Volgende argumenten worden aangereikt om aan te geven dat het voorliggende project niet voor vergunning vatbaar is:

- De aanvraag valt niet onder het toepassingsgebied van art. 4.4.7. §2 VCRO vermits de leiding enkel in functie staat van het asfaltproducerend bedrijf Belasco en geen handeling van algemeen belang betreft.
- De leiding hypothekeert de verdere ontwikkeling van het koppelingsgebied en houdt beperkingen in voor het landbouwgebruik. De leiding is nefast voor de leefbaarheid van de woonkern Rieme. Het is stedenbouwkundig onaanvaardbaar de ecologische rand en het landbouwgebied te bezwaren met een leiding terwijl een brede strook voor infrastructuurbundel is voorzien in het gewestelijk RUP.
- Het installeren van dergelijke infrastructuur buiten de economische bestemmingsgebieden of zones voor infrastructuur verlegt de druk van de economische expansie buiten de geëigende zones. Hierdoor wordt het draagvlak voor de haven en haar activiteiten ondergraven.
- Het project is MER-plichtig, want gezien de ligging binnen een zone voor permanente ecologische infrastructuur en een zone voor bos zijn er mogelijks wel aanzienlijke milieueffecten.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar neemt inzake deze argumenten de volgende standpunten in:

De aanvraag omvat de aanleg van een ondergrondse aardgasvervoerleiding van nv Fluxys. De leiding takt aan op het afsluiterknooppunt langs de Tragelstraat. Hierbij wordt het bestaande knooppunt (met leidingen diameter DN100) vervangen door een nieuw afsluiterknooppunt. De leiding die vanuit de afsluiter vertrekt naar het bedrijf Belasco betreft een aardgasvervoerleiding en heeft om die reden een grotere diameter, met name DN150. De diameter van de leiding werd zo gekozen dat andere bedrijven in de toekomst eveneens op deze leiding zullen kunnen aansluiten. Bovendien blijft de leiding te allen tijde in eigendom en beheer van nv Fluxys. Bijgevolg dient te worden besloten dat het hier wel degelijk een ondergrondse leiding voor het openbaar vervoersnet betreft en dat de gevraagde werken dienen te worden beschouwd als een handeling van algemeen belang.

In de zone ten noorden van de Avrijevaart wordt de leiding in open sleuf aangelegd. De minimale gronddekking op de leiding bedraagt hier 1,10m. De wettelijke vereiste gronddekking is 0,80m. Gezien deze dekking blijven normale landbouwactiviteiten ook na de aanleg van de leiding mogelijk. De aanwezigheid van een aardgasvervoerleiding wijzigt immers de bestemming van het terrein niet. Het normale landbouwgebruik van het gebied dat gelegen is tussen de kern van Rieme en het Kluizendok wordt dan ook niet beïnvloed.

Na aanleg van de leiding blijft ook de inrichting van het koppelingsgebied Rieme-Zuid mogelijk. De bouwheer heeft de gekozen sleufloze techniek (de horizontaal gestuurde boring), die wordt toegepast ter hoogte van de Avrijevaart, voorafgaandelijk toegelicht aan de Vlaamse Landmaatschappij, die zal instaan voor de inrichting van het koppelingsgebied. Doordat de leiding via een gestuurde boring wordt aangelegd, en een diepte van 10m heeft, zal deze constructie geen impact hebben op de inrichting van het koppelingsgebied.

Door het college van burgemeester en schepenen van Evergem wordt niet verduidelijkt waarom de leiding nefast is voor de leefbaarheid van de woonkern Rieme. De leiding bevindt zich over het volledige tracé onder het maaiveld. Bijgevolg is de ruimtelijke en

visuele impact naar de onmiddellijke en ruimere omgeving nihil. Voor de exploitatie dient te worden voldaan aan strikte veiligheidsvoorschriften.

Het tracé van de leiding werd gekozen nadat in een haalbaarheidsstudie de verschillende alternatieve trajecten werden onderzocht.

Ter hoogte van de Christoffel Columbuslaan werden verschillende windturbines opgericht.

Bij de studie over nieuwe tracés van aardgasvervoersleidingen houdt Fluxys rekening met externe gevarenbronnen zoals windturbines. Om de externe veiligheidsaspecten van een ondergrondse leiding ten gevolge van windturbinefalen te evalueren wordt een scheidingsafstand berekend. Een ondergrondse pijpleiding gelegen op een afstand tot de windturbine kleiner dan de scheidingsafstand kan falen (met vrijzetting van aardgas) ten gevolge van het falen van de windturbine. Dit is het zogenaamde domino-effect. De berekende scheidingsafstand bedraagt in dit geval 110m.

Dit domino-effect kan vermeden worden door ofwel de pijpleiding aan te leggen buiten deze zone, ofwel door de pijpleiding op voldoende diepte aan te leggen. In dit geval werd berekend dat een diepte van 10m onder het bestaande terrein voldoende is.

In het door Fluxys gekozen tracé wordt de pijpleiding zo veel als mogelijk buiten de voormelde scheidingsafstanden gelegd. Enkel voor de windturbine nabij het terrein van Belasco kan niet vermeden worden om binnen de scheidingsafstand te komen en wordt de leiding aangelegd op een diepte van 10m door middel van een horizontaal gestuurde boring. Op deze wijze is er voor gezorgd dat domino-effecten van de windturbines langs de Christoffel Columbuslaan op de ondergrondse pijpleiding uitgesloten zijn.

Voor de alternatieve tracés die zich grotendeels in de zone voor infrastructuurbundel bevinden, is een belangrijk deel van de pijpleiding gelegen binnen de scheidingsafstanden van de windturbines. Het is technisch echter niet mogelijk om de pijpleiding over deze grote lengte op een diepte van 10m aan te leggen, bovendien kan er met een gestuurde boring niet afgebogen worden naar het leveringspunt van Belasco.

Hierdoor kunnen voor deze alternatieve tracés domino-effecten van de windturbines op de ondergrondse pijpleiding niet uitgesloten worden. Bijgevolg werd tot voorliggend tracé besloten. Zoals hierboven omschreven heeft de ondergrondse leiding geen impact op het gebruik van het landbouwgebied, noch brengt het de realisatie van het koppelingsgebied in het gedrang.

Bij de aanvraag werd een Mer-screeningsnota gevoegd, waarin de mogelijke milieueffecten verbonden aan het project werden onderzocht. De effecten op vlak van lucht, geluid en trillingen, afvalwaterlozingen, bodem en water, stralingen, landschap, externe veiligheid, archeologie, natuur erfgoed werden beschreven. De maatregelen die de aanvrager zal nemen om mogelijke milieueffecten van het project kunnen milderen, werden eveneens benoemd in de nota.

Specifiek voor het kruisen van de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan wordt een horizontaal gestuurde boring voorzien. Door deze werkwijze wordt de omgevingshinder beperkt, de werken hebben een minimaal grondverzet en er wordt geen schade toegebracht aan het biologisch waardevol gebied doordat de boring op een diepte van 10m gebeurt.

Op basis van de effectbesprekingen en rekening houdend met het naleven van de preventieve maatregelen, kan besloten worden dat de realisatie en exploitatie van het project geen aanzienlijke negatieve invloed veroorzaakt op het milieu. De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar verklaarde zich op 26/11/2015 akkoord met de conclusies van deze nota. De opmaak van een project-MER kan redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens bevatten over aanzienlijke milieueffecten. Bijgevolg is de opmaak van een project-MER niet nodig.

Op basis van de bovenstaande motivering kan worden besloten dat het project slechts een zeer beperkte ruimtelijke impact zal hebben op de directe en ruimere omgeving en de algemene doelstellingen van het gewestelijk RUP niet in het gedrang brengt. De voorgestelde afwijking kan ruimtelijk en functioneel worden aanvaard.

Bovendien heeft de aanvraag wel degelijk betrekking op handelingen van algemeen belang, waarop de bepalingen van art. 4.4.7, §2 VCRO toepasbaar zijn.

Derhalve onderschrijft de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar de ongunstige adviezen van de gemeente Evergem en van de stad Gent niet.

Gelet het gunstig advies van de Vlaamse Milieumaatschappij, de Deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen, het Agentschap voor Natuur en Bos en nv Air Products.

Gelet het voorwaardelijk gunstig advies van de Watering de Burggravenstroom, het Havenbedrijf Gent, het Departement Landbouw en Visserij en Air Liquide.

Gelet dat er noch in de gemeente Evergem, noch in de stad Gent bezwaren werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek.

Gelet dat het Agentschap Onroerend Erfgoed meldde geen bezwaar te hebben tegen de voorliggende aanvraag, onverminderd de vondstmelding.

Op basis van voormelde (voorwaardelijk) gunstige adviezen en het feit dat n.a.v. de openbare onderzoeken in Evergem en Gent geen bezwaren werden geuit, kan besloten worden dat de algemene bestemming van de betrokken gebieden niet in het gedrang zal gebracht worden, mits naleving van de gestelde voorwaarden en inachtnaam van de geformuleerde aandachtspunten.

MER-screening

Het ontwerp komt voor op de lijst gevoegd als bijlage III van het Project-m.e.r.-besluit. De aanvraag omvat immers de aanleg van een gaspijpleidinginstallatie (rubriek 10h). Bijgevolg dient de vergunningverlenende overheid de aanvraag te screenen.

Een screening houdt in dat nagegaan wordt of het project, in het licht van zijn concrete kenmerken, de concrete plaatselijke omstandigheden en de concrete kenmerken van zijn potentiële milieueffecten, aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Zo er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, dan moet een milieueffectrapport worden opgemaakt.

Bij de aanvraag werd een project-MER-screeningsnota gevoegd. In deze nota worden de mogelijke milieueffecten verbonden aan het project onderzocht, en specifieke maatregelen om de mogelijke milieueffecten te milderen voorgesteld.

Er worden geen belangrijke effecten verwacht voor de luchtkwaliteit in de omgeving.

Behoudens tijdelijke hinder tijdens de aanlegfase worden er bij de exploitatie geen effecten verwacht voor de aspecten geluid en trillingen in de omgeving.

De belangrijkste invloed van de aanleg van de ondergrondse leiding op de waterhuishouding is een eventuele bemaling van het grondwater tijdens de aanlegfase. Graafwerken en de nodige bemaling hebben lokaal een tijdelijke daling van de grondwatertafel tot gevolg. Er wordt verwacht dat de grondwatertafel zich na het beëindigen van de werken herstelt tot op het oorspronkelijke niveau. De bemalingsactiviteiten zullen bij de eerste tekenen van verontreiniging worden gestopt. De preventieadviseur en milieucoördinator worden vervolgens verwittigd om eventuele persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking te stellen en milieubescherpende maatregelen te nemen. Het opgepompte niet-verontreinigde bemalingswater zal afvloeien in de omgeving zodat het terug in de bodem kan infiltreren.

Specifiek voor het kruisen van de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan wordt een horizontaal gestuurde boring voorzien. Door deze werkwijze wordt de omgevingshinder beperkt, de werken hebben een minimaal grondverzet en er wordt geen schade toegebracht aan het biologisch waardevol gebied doordat de boring op een diepte van 10m gebeurt.

De aanvraag is niet gelegen in een VEN-gebied, speciale beschermingszone, beschermd landschap, stads- of dorpsgezicht, monument of archeologische zone.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar verklaart zich op 26/11/2015 akkoord met de inhoud en conclusies van deze project-MER-screeningsnota, waarin wordt aangetoond dat de milieueffecten van het voorgenomen project niet van die aard zijn dat zij als aanzienlijk moeten beschouwd worden. De opmaak van een project-MER kan dus redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens bevatten over aanzienlijke milieueffecten. Derhalve is de opmaak van een project-MER niet nodig.

Gelet het bovenstaande wordt besloten dat de aanvraag, mits het naleven van de onderstaande voorwaarden, de goede plaatselijke ruimtelijke ordening niet in het gedrang brengt en voor vergunning vatbaar is.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

1.

De eerste tussenkomende partij meldt met een aangetekende brief van 27 september 2017 de afstand van haar tussenkomst. Er zijn geen redenen die zich daar tegen verzetten.

2.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst van de tweede tussenkomende partij tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij omschrijft haar belang als volgt:

“ ...

De verzoekende partij stelt dit beroep in overeenkomstig artikel 4.8.11 § 1, 7° VCRO.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Evergem verleende immers tijdig, meer bepaald op 18 januari 2016, een ongunstig advies omtrent de aanvraag voor het aanleggen van aan aardgasvervoerleiding die werd aangevraagd overeenkomstig de bijzondere procedure.

De verzoekende partij heeft onmiskenbaar een van rechtswege belang bij het voeren van deze procedure op grond van artikel 4.8.11. § 1, eerste lid, 7° VCRO.

Voor zoveel als nodig kan verzoekende partij nog opwerpen dat zij er als overheid dient en wenst over te waken dat het bestaande open ruimte gebied, dat bestaat uit onaangetast landbouwgebied (zie groene omkadering), tussen de dorpskern van Rieme enerzijds (zie rode omkadering) en het kluizendok (zie paarse omkadering) anderzijds behouden blijft. De betrokken zone vormt immers de cruciale buffer tussen de woonomgeving van de dorpskern en de bedrijfsactiviteiten aan de dokken. Welnu, net in dit bestaande onaangetast gebied dat de buffer dient te vormen, wordt de aardgasvervoersleiding voorzien.

Dat het betrokken gebied waar de leiding wordt voorzien inderdaad deze functie dient te vervullen blijkt zonder meer uit het GRUP 'afbakening Zeehavengebied Gent — inrichting R4 Oost — R4 West' (stuk 2 p 55)

'de relatieve nabijheid van de havenactiviteiten in het zeehaventerrein, de spoorinfrastructuur en de secundaire havenweg parallel aan de woonbebouwing van Rieme en Doornzele Dries, vereisen een afdoende buffering. Een gelaagde inrichting van de koppelingsgebieden Rieme Zuid en Doornzele Noord moet hieraan tegemoetkomen'

Ook in het ongunstig advies van de verzoekende partij (stuk 3) werd gewezen op deze belangrijke bufferfunctie van het gebied waardoor momenteel de aardgasvervoersleiding wordt voorzien. Hierdoor wordt de verzoekende partij ook geconfronteerd met een ernstig gevaar voor precedentwaarde voor toekomstige beslissingen voor bijkomende infrastructuur naar het havengebied.

...

Het door verzoekende partij gevoerde stedenbouwkundige beleid (bevestigd in het GRUP) inzake het behoud van een afdoende buffer tussen de woonkern Rieme en de havenactiviteiten wordt op ernstige wijze in het gedrang gebracht.
...

2.

De verwerende partij betwist als volgt het belang van de verzoekende partij:

“ ...

Verzoekende partij verwijst m.b.t. haar belang naar haar ongunstig advies uitgebracht op 18 januari 2016.

Tevens wordt door verzoekende partij opgeworpen dat zij als lokale overheid dient en wenst er over te waken dat het bestaande open ruimtegebied wordt behouden. De betrokken zone vormt immers de cruciale buffer tussen de woonomgeving van de dorpskern en de bedrijfsactiviteiten aan de dokken. Het door verzoekende partij gevoerde stedenbouwkundig beleid inzake het behoud van een afdoende buffer tussen de woonkern Rieme en de havenactiviteiten wordt, naar wordt aangegeven, door de bestreden beslissing op ernstige wijze in het gedrang gebracht.

2. Verzoekende partij bracht op 18 januari 2016 een ongunstig advies uit met betrekking tot de aanvraag van N.V. FLUXYS BELGIUM. Op zich volstaat dit evenwel niet om een belang bij de vordering tot nietigverklaring en tot schorsing te doen blijken. Ook verzoekende partij dient blijk te geven van een benadeling of van een belang.

Het persoonlijk karakter van het belang impliceert dat de verzoekende partij zich in een bepaalde rechtsverhouding ten opzichte van het bestreden besluit moet bevinden. Een verzoekende partij mag daarbij noch in het enkel belang van de wet, noch in andermans naam voor uw Raad optreden, tenzij zij daartoe een wettige handelingsbevoegdheid heeft verkregen. Aldus moet het rechtens vereiste belang duidelijk onderscheiden worden van het belang dat iedere burger heeft bij de handhaving van de wettigheid van de betrokken handeling, de zogenaamde actio popularis.

Het belang moet bovendien rechtstreeks en stellig zijn, wat betekent dat er een direct of rechtstreeks causaal verband dient te bestaan tussen het bestreden besluit en het daaruit voortvloeiend nadeel voor verzoekende partij. Indien het nadeel van de verzoekende partij niet rechtstreeks voortvloeit uit het bestreden besluit, is haar vordering tegen dit besluit onontvankelijk.

Van een actueel belang is sprake wanneer het belang zowel op het ogenblik van het indienen van het beroep tot nietigverklaring als op het tijdstip dat het betrokken rechtscollege daarover uitspraak doet, voorhanden is.

De vereiste dat het belang wettig moet zijn betekent dat de verzoekende partij met de nietigverklaring een voordeel nastreeft dat zij, gelet op de toepasselijke rechtsregels, wettig kan verkrijgen.

3. Wat het belang bij een vordering tot nietigverklaring en tot schorsing betreft, heeft uw Raad reeds meermaals geoordeeld dat de gemeente een persoonlijk belang heeft bij het beroep inzake een aangelegenheid die het gemeentelijk belang raakt.

Dit belang kan bestaan uit de verdediging van haar beleid inzake stedenbouw en ruimtelijke ordening op haar grondgebied. Het komt aan verzoekende partij toe dit op afdoende wijze te verantwoorden.

Een gemeente heeft evenwel niet de vereiste hoedanigheid en belang om op te komen voor de individuele belangen van haar inwoners (zie arrest R.v.St. nr. 183.367 van 26 mei 2008 inzake de gemeente LINKEBEEK e.a.).

4. Verzoekende partij verwijst naar de cruciale buffer die is voorzien tussen de woonkern Rieme en de havenactiviteiten. Volgens verzoekende partij wordt deze buffer door de bestreden beslissing op ernstige wijze aangetast.

De aanvraag voorziet in de aanleg van een ondergronds aardgasvervoerleiding om het asfaltproducerend bedrijf Belasco te bevoorraden met aardgas. De nieuwe leiding is ongeveer 1020 m lang en heeft een diameter van 150 mm.

Het door verzoekende partij ingeroepen vermeende effect houdt evenwel in het geheel geen rekening met het onderscheid in de wijze van uitvoering.

In de zone ten noorden van en evenwijdig met de Avrijevaart wordt in de landbouwgronden de aardgasvervoerleiding in open sleuf aangelegd. Minimale gronddekking op de aardgasleiding bedraagt hier 1,10 m. De normale landbouwactiviteiten blijven na de aanleg van de aardgasvervoerleiding ook mogelijk. De aanwezigheid van de ondergrondse leiding wijzigt immers de bestemming van het terrein volgens het gewestplan / GRUP niet. Het normale landbouwgebruik van het open, onaangetast landbouwgebied dat gelegen is tussen de kern van Rieme en het Kluizendok wordt dan ook niet beïnvloed.

Na de aanleg van de leiding blijft ook de inrichting van het koppelingsgebied Rieme-Zuid mogelijk. Door de gekozen sleufloze techniek en de horizontaal gestuurde boring ter hoogte van de Avrijevaart blijven alle door de Vlaamse Milieumaatschappij en de Vlaamse Landmaatschappij geplande werken mogelijk.

De site van het bedrijf Belasco bevindt zich aan de zuidzijde van de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan in de 'zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven Kluizendok'. De Avrijevaart bevindt zich in de zone voor permanente ecologische infrastructuur en de zone voor bos. Zowel de Avrijevaart als de Christoffel Columbuslaan worden gekruist met een horizontaal gestuurde boring. De zone voor permanente ecologische infrastructuur en de zone voor bos worden door de aanleg van de leiding niet aangetast. De uitvoering gebeurt immers volledig ondergronds waardoor de bomen die zich boven de leiding en binnen de voorbehouden zone van 4m bevinden behouden kunnen blijven.

De onderscheiden bestemmingszones worden niet aangetast noch beïnvloed.

5. Gelet op het bovenstaande valt dan ook niet in te zien welke nadelige gevolgen de bestreden beslissing zal meebrengen voor de buffer tussen de woonomgeving van Rieme en de bedrijfsactiviteiten aan de dokken.

Verzoekende partij maakt het evenmin aannemelijk dat het door haar gevoerde stedenbouwkundige beleid inzake het behoud van deze buffer zou worden aangetast. Het tegendeel wordt alvast niet aangetoond.

6. *Wegens het gebrek aan het rechtens vereiste belang dient de vordering tot nietigverklaring als niet-ontvankelijk te worden verworpen.*

...

3.

De verzoekende partij antwoordt als volgt op deze exceptie:

“ ...

De exceptie van onontvankelijkheid is niet ernstig nu verzoekende partij van rechtswege belang heeft bij onderhavige procedure conform artikel 4.8.11, §1, eerste lid 7° VCRO:

“§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door de volgende personen worden ingesteld:

(...)

7° het college van burgemeester en schepenen voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht.”

Opdat verzoekende partij wordt geacht belang te hebben bij de vernietigingsprocedure is dus enkel vereist dat zij tijdig advies heeft verstrekt. Verzoekende partij bracht in casu tijdig een ongunstig advies uit op 18 januari 2016 (stuk 3). Door te vereisen dat zij nog bijkomend haar belang aantoont, voegt verwerende partij een voorwaarde toe die niet in de wet staat. Dit is uiteraard niet mogelijk.

Zoals ook duidelijk aangegeven in het verzoekschrift tot vernietiging is de verwijzing naar de bescherming van de cruciale bufferzone tussen de dorpskern van Rieme en het kluizendok dan ook louter ten overvloede toegevoegd.

De bufferzone wordt overigens wel degelijk aangetast door het bestreden besluit. Deze voorziet immers in de aanleg van een aardgasleiding door zowel het agrarisch gebied, een zone voor bos, als een zone voor permanente ecologische infrastructuur, en dit terwijl er in het GRUP ‘afbakening Zeehavengebied Gent – inrichting R4 Oost – R4 West’ expliciet een zone voor infrastructuurbundel is voorzien.

Het bestreden besluit schept dus niet enkel een gevaarlijk precedent, het staat tevens volledig haaks op het stedenbouwkundig beleid van verzoekende partij. Dit beleid bestaat er net in om het open ruimte gebied tussen de woonomgeving van Rieme en het Kluizendok te vrijwaren door o.a. hierin elke vorm van infrastructuur te weren. Dit beleid werd bevestigd in het betrokken GRUP, dat uitdrukkelijk de aandacht vestigt op het belang van het open ruimte gebied:

“de relatieve nabijheid van de havenactiviteiten in het zeehaventerrein, de spoorinfrastructuur en de secundaire havenweg parallel aan de woonbebouwing van Rieme en Doornzele Dries, vereisen een afdoende buffering. Een gelaagde inrichting van de koppelingsgebieden Rieme Zuid en Doornzele Noord moet hieraan tegemoetkomen”

Er kan bijgevolg bezwaarlijk worden beweerd dat geen afbreuk wordt gedaan aan het stedenbouwkundig beleid van verzoekende partij door het voorzien van een aardgasleiding dwars doorheen het cruciale buffergebied. Verzoekende partij beschikt

over het rechtens vereiste belang. De exceptie van onontvankelijkheid dient te worden verworpen.

...

4.

De verwerende partij voegt hierover niets meer toe in haar laatste nota.

Beoordeling door de Raad

Krachtens artikel 4.8.11, §1, 7° VCRO kan een college van burgemeester en schepenen bij de Raad beroep instellen tegen een volgens de bijzondere procedure verleende vergunning, op voorwaarde dat het college tijdig geadviseerd heeft krachtens artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 2° VCRO, of ten onrechte niet om advies werd gevraagd.

Uit het dossier blijkt dat het openbaar onderzoek in de gemeente Evergem afgesloten is op 8 januari 2016.

De verzoekende partij heeft op 18 januari 2016 tijdig, want binnen dertig dagen na het afsluiten van het openbaar onderzoek, haar advies bezorgd aan de verwerende partij.

De Raad oordeelt dan ook dat het beroep van de verzoekende partij voldoet aan de toepassingsvoorwaarde van artikel 4.8.11, §1, 7° VCRO en dat de verwerende partij verkeerdelijk stelt dat het formuleren van een (ongunstig) advies niet volstaat om belang te hebben bij het beroep en de verzoekende partij ook nadeel moet ondergaan van de bestreden beslissing.

De Raad verwerpt dan ook de exceptie.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In haar eerste middel voert de verzoekende partij als volgt de schending aan van artikel 4.4.7 § 2 VCRO *juncto* artikel 3 § 2, 7° van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7 § 2 en artikel 4.7.1 § 2, tweede lid VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna Motiveringswet) en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer specifiek het zorgvuldigheidsbeginsel:

“ ...

Overeenkomstig artikel 4.4.7 § 2 VCRO kan in een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften. De Vlaamse regering heeft in het besluit van 5 mei 2000 bepaald welke handelingen onder het toepassingsgebied van deze uitzonderingsmaatregel vallen.

In artikel 3 § 2, 7° van het besluit van 5 mei 2000 wordt melding gemaakt van 'de aanleg van een ondergrondse leidingen voor water, brandstoffen, andere grondstoffen en

aardgasleidingen die bedoeld zijn voor het openbaarvervoersnet, en hun aanhorigheden, zoals drukreducerstations en affakkelininstallaties.

In de bestreden vergunningsbeslissing wordt door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar gewezen op bovenstaande bepalingen om een afwijking op de bestemmingsvoorschriften te vergunnen, dit nu de voorziene aardgasleiding immers zowel een zone voor bos als een zone voor permanente ecologische infrastructuur alsook een zone voor bestaande landbouwbedrijven (van het GRUP afbakening zeehavengebied Gent inrichting R4Oost en R4-west) dient te doorkruisen en dus afwijkt van deze bestemmingsvoorschriften.

De toepassing van deze afwijkingsregel is evenwel geenszins correct.

In eerste instantie dient er sprake te zijn van een leiding dienstig als openbaar distributienet. Alleen al het feit dat de aardgasleiding enkel is bedoeld voor één bedrijf (BELASCO) toont op zich reeds aan dat er geen sprake is van een openbaar vervoernet, reden waarom in het bestreden vergunningsbesluit verkeerdelijk gebruik wordt gemaakt van de afwijkingsregel opgenomen in artikel 4.4.7 § 2 VCRO (juncto artikel 3 § 2, 7° van het besluit van 5 mei 2000). Hierop werd zowel door verzoekende partij als door de stad Gent (in de ongunstige adviezen) gewezen.

Maar er is meer, nu er sprake is van een afwijkingsregel, dient de vergunningverlenende overheid des te omzichtiger om te springen met de toepassing ervan. Daarenboven dient afdoende te worden gemotiveerd in de bestreden beslissing zelf waarom de betrokken afwijking mogelijk is. Dit vormt immers vaste rechtspraak van uw raad:

'Indien de verwerende partij meent zich te kunnen beroepen op één van de uitzonderingsbepalingen opgenomen in het besluit van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, vereist de motiveringsplicht dat dit expliciet veruitwendigd wordt in de bestreden beslissing, wat zij evenwel heeft nagelaten (RvVb 23 juni 2015, RvVb A/2015/0390, p.12)'

Welnu, zowel door verzoekende partij als door de stad Gent werd in de ongunstige adviezen gewezen op het feit dat geen toepassing kon worden gemaakt van de afwijkingsbepaling. Hierbij werd (door de Stad Gent) ook letterlijk aangegeven dat een aardgasvervoerleiding die enkel in functie staat van één asfaltbedrijf niet als een openbaar distributienet kan worden aanzien.

Merk ook op dat uit het aanvraagdossier geenszins blijkt dat er nog bedrijven zijn die willen (of zullen) aantakken op de betrokken leiding.

Ondanks het feit dat hieromtrent dus geenszins melding wordt gemaakt in het aanvraagdossier, laat staan enige zekerheid bestaat, stelt de bestreden vergunningsbeslissing eenvoudigweg dat 'de diameter van de leiding zo werd gekozen dat andere bedrijven in de toekomst eveneens op deze leiding zullen kunnen aansluiten' (p 12 bestreden vergunningsbeslissing - stuk 1).

Dit is een loutere veronderstelling/hypothese die geenszins uit het dossier blijkt.

Dat een dergelijke bewering daarenboven feitelijk onjuist is en de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar hierbij ook onzorgvuldig heeft geoordeeld, blijkt tevens uit het volgende:

· Uit het (te beperkt) alternatievenonderzoek dat werd verricht, dient vastgesteld dat er reeds een bestaande leiding van Fluxys naar het betrokken industriegebied loopt (groene aanduiding op het plan- stuk 5). Er kan dan ook niet worden ingezien waarom er nog een bijkomende leiding nodig is waarop dan andere bedrijven zouden kunnen aantakken.

· Een luchtfoto toont daarenboven aan dat op de betrokken bedrijfszone (gelegen aan de dokken) slechts één grootschalig bedrijf (meer bepaald BELASCO zelf) is gevestigd (stuk 6). De hypothese/bewering dat andere bedrijven zullen kunnen aantakken is dan ook manifest fout. Er zijn immers geen andere bedrijven gevestigd in deze bedrijvenzone (die grotendeels wordt ingenomen door het bedrijf BELASCO).

Kortom, er is geenszins sprake van een openbaar vervoernet, nu de leiding slechts één bedrijf zal bevoorraden, terwijl de bewering dat de leiding dienstig kan zijn voor andere bedrijven louter hypothetisch is, niet is gesteund op concrete gegevens uit het aanvraagdossier, maar zelfs zonder meer in de feiten foutief is.

...

2.

De verwerende partij antwoordt hierop:

“ ...

Verzoekende partij kan niet op ernstige wijze voorhouden dat de aardgasleiding niet als een openbaar distributienet wordt beschouwd wanneer zij enkel bedoeld is voor één bedrijf.

De voorziene leiding van ongeveer 1020 m lang, met een diameter van 150 mm, vormt een aansluiting van het bestaande openbare distributienet. Aan de kant van de Tragelstraat wordt immers het bestaande afsluitersknooppunt verwijderd en vervangen door het nieuwe knooppunt met als benaming Evergem (Tragelstraat). Aan het eindpunt van de nieuwe aardgasvervoerleiding wordt buiten de omheining van de site van Belasco een nieuw afsluitersknooppunt Gent (Belasco) voorzien.

De met de bestreden beslissing vergunde ondergrondse aardgasleiding vormt dan ook wel degelijk een onderdeel van een openbaar distributienet. Het gegeven dat op dit ogenblik de vergunde aardgasleiding, zijnde de aftakking van het reeds bestaande net, enkel bedoeld is voor één bedrijf, zijnde Belasco, doet hieraan geen afbreuk. De mogelijkheid bestaat immers dat ook in de toekomst andere bedrijven hierop aansluiting zouden kunnen vinden.

De aardgasvervoerleiding blijft derhalve toegankelijk voor eenieder.

Bovendien wordt in het bestreden besluit ook benadrukt dat de leiding te allen tijde in eigendom en beheer blijft van N.V. Fluxys. De activiteiten van N.V. Fluxys zijn ook van algemeen belang.

“Bijgevolg dient te worden besloten dat het hier wel degelijk een ondergrondse leiding voor het openbaar vervoersnet betreft en dat de gevraagde werken dienen te worden beschouwd als een handeling van algemeen belang”. (zie bestreden besluit).

In de bestreden beslissing wordt door de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar op afdoende wijze de ruimtelijk beperkte impact van de aardgasvervoerleiding aangetoond. De beperkte impact kan door verzoekende partij ook niet op ernstige wijze worden betwist.

Verzoekende partij blijft dan ook in gebreke aan te tonen dat de in het middel ingeroepen bepalingen zouden zijn geschonden, integendeel.

...

3.

De tweede tussenkomenende partij stelt nog:

“ ...

Uit de vergunningsaanvraag blijkt dat:

(i) de aardgasvervoerleiding aangesloten is op en deel uitmaakt van het openbare aardgasvervoer-net van Fluxys.

De aanvraag vermeldt dat de leiding aangesloten zal worden op het afsluiterknooppunt van de reeds bestaande Fluxysleiding aan de Tragelstraat, waarbij het bestaande knooppunt vervangen wordt door een nieuw afsluiterknooppunt;

(ii) de aardgasvervoerleiding wegens de ruime diameter in de toekomst kan worden gebruikt door andere gebruikers waaronder andere bedrijven en lokale openbare distributie en bijgevolg toegankelijk is voor derden.

Er is immers geopteerd voor een aardgasvervoerleiding die een ruimere diameter heeft dan normaal, meer bepaald 150 mm. In die zin vermeldde de verklaring van openbaar nut reeds:

"Overwegende dat de vervoerscapaciteit van de leiding zodanig berekend en ontworpen wordt om in de toekomst nieuwe afnemers met deze leiding te kunnen bevoorraden, zoals de lokale openbare distributie - die op haar beurt de distributie van aardgas verzorgt naar de huishoudens en de KMO's - elektriciteitscentrales of industriële eindverbruikers."

Uit geen enkel stuk van het dossier blijkt dat de aardgasvervoerleiding in de toekomst niet toegankelijk zou zijn voor derden.

Het spreekt voor zich dat Fluxys niet kan anticiperen op de verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein, zeker nu de ontwikkeling van dit terrein nog niet volledig vastligt (RUP; stuk 5; zie in die zin ook randnr. 12).

36. Tot slot verwijst Fluxys naar het besluit inzake de verklaring van openbaar nut, waarin met betrekking tot het algemeen belang reeds als volgt werd geoordeeld:

"Overwegende dat zowel uit de bepalingen van de voormelde wet van 12 april 1965 als uit de parlementaire documenten van deze wet blijkt dat het vervoer van aardgas door middel van leidingen door de wetgever wordt beschouwd als een activiteit van algemeen belang als zodanig;

Overwegende dat bovendien ook de activiteiten van de N.V. Fluxys Belgium van algemeen belang zijn; dat in haar hoedanigheid van enige en gecertificeerde

beheerder van het aardgasvervoersnet in België, de NV Fluxys Belgium een wettelijke opdracht van openbaar nut heeft, inclusief de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het aardgasvervoersnet, en dat hiertoe ook behoren haar interconnecties met andere aardgasvervoersnetten, het grens-tot-grensvervoer, de verbindingen en de aansluitingen van nieuwe klanten op het vervoersnet;

Overwegend dat de geplande leiding in die context past aangezien ze bestemd is om het bedrijf Belasco met aardgas te bevoorraden, en dat dit bedrijf rechtstreeks bijdraagt tot de economische ontwikkeling van de haven van Gent;

Overwegende dat bovendien de omschakeling door het bedrijf Belasco naar milieuvriendelijker aardgas ook zal bijdragen tot een verbetering van de luchtkwaliteit van de omgeving;

Overwegende dat de bevoorrading van het bedrijf Belasco met aardgas, rekening houdend met de gasvolumes die verbruikt zullen worden, vanuit economisch, ecologisch en veiligheidsoogpunt, enkel kan met de geplande leiding;

Overwegend dat de vervoerscapaciteit van de leiding zodanig berekend en ontworpen wordt om in de toekomst nieuwe afnemers met deze leiding te kunnen bevoorraden, zoals de lokale openbare distributie - die op haar beurt de distributie van aardgas verzorgt naar de huishoudens en de KMO's - elektriciteitscentrales of industriële eindverbruikers" (stuk 8).

37. Kortom, de door de gemeente Evergem betwiste Fluxysleiding is een openbare aardgasvervoerleiding, en bijgevolg een handeling van algemeen belang, in de zin van artikel 4.4.7, § 2 VCRO juncto artikel 3, § 2, 7° van het besluit van de Vlaamse Regering 5 mei 2000.

38. Vanaf 1 maart 2017 bepaalt artikel 8/7 Gaswet overigens dat alle gasvervoerinstallaties en alle werken uitgevoerd voor de aanleg en de uitbating van deze installaties, op onweerlegbare wijze worden geacht van openbaar nut te zijn. De federale regering heeft dit nieuw wettelijk onweerlegbaar vermoeden van openbaar nut van toepassing verklaard op gasvervoerinstallaties zoals in casu aan de orde.

(b) Een beperkte ruimtelijke impact

39. Zoals wettelijk is voorgeschreven heeft Fluxys aan de vergunningsaanvraag een nota gevoegd waarin zij de beperkte ruimtelijke impact van de te vergunnen handeling uiteenzet (stuk 7).

40. In functie daarvan heeft de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar, na een evaluatie in concreto van de goede ruimtelijke ordening en na een uitgebreide weerlegging van de negatieve adviezen van de gemeente Evergem en de stad Gent, geoordeeld dat de aardgasvervoerleiding een beperkte impact heeft (infra, titel iv; stuk 1, p. 10 t.e.m. p. 13).

(c) Conclusie

41. Er is in casu voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 4.4.7, § 2 VCRO juncto artikel 3, § 2, 7° van het besluit van de Vlaamse Regering 5 mei 2000. Het gaat om een aardgasvervoerleiding die bedoeld is voor het openbaarvervoersnet.

De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar kon dan ook in alle redelijkheid oordelen dat van de bestemmingsvoorschriften mocht worden afgeweken.

iii. Discretionaire appreciatiebevoegdheid van de vergunningverlenende overheid

42. De voorgaande conclusie geldt des te meer daar de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar in zijn beoordeling van artikel 4.4.7, § 2 VCRO beschikt over een ruime discretionaire appreciatiebevoegdheid.

43. Fluxys verwijst dienaangaande naar een arrest van Uw Raad van 5 april 2016 (RvVb, nr. 1516.096 van 5 april 2016). In dit arrest oordeelde Uw Raad:

"Gelet op de appreciatiebevoegdheid van de verwerende partij bij de toepassing van artikel 4.4.7, § 2, is de Raad in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht enkel bevoegd om na te gaan of de verwerende partij haar appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen" (stuk 20).

b.2) Motiveringsbeginsel geëerbiedigd

44. De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar motiveert in de bestreden beslissing op afdoende wijze waarom er in casu sprake is van een handeling van algemeen belang mét beperkte ruimtelijke impact.

45. Het bestreden besluit benadrukt duidelijk waarom de aanleg van de aardgasvervoerleiding als handeling van algemeen belang moet worden beschouwd:

"Gelet op het ongunstig advies van zowel het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Evergem, als van het college van burgemeester en schepenen van de stad Gent. Volgende argumenten worden aangereikt om aan te geven dat het voorliggende project niet voor vergunning vatbaar is:

- de aanvraag valt niet onder het toepassingsgebied van art. 4.4.7, § 2 VCRO vermits de leiding enkel in functie staat van het asfaltproducerend bedrijf Belasco en geen handeling van algemeen belang betreft.

[...]

De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar neemt inzake deze argumenten de volgende standpunten in:

- De aanvraag omvat de aanleg van een ondergrondse aardgasvervoerleiding van nv Fluxys. De leiding takt aan op het afsluiterknooppunt langs de Tragelstraat.

Hierbij wordt het bestaande knooppunt (met leidingen diameter DN100) vervangen door een nieuw afsluiterknooppunt. De leiding die vanuit de afsluiter vertrekt naar het bedrijf Belasco betreft een aardgasvervoerleiding en heeft om die reden een grotere diameter, met name DN150. De diameter van de leiding werd zo gekozen dat andere bedrijven in de toekomst eveneens op deze leiding zullen kunnen aansluiten. Bovendien blijft de leiding te allen tijde in eigendom en beheer van nv Fluxys. Bijgevolg dient te worden besloten dat het hier wel degelijk een ondergrondse leiding voor het openbaar vervoersnet betreft en dat de

gevraagde werken dienen te worden beschouwd als werken van algemeen belang" (stuk 1, p. 12).

In tegenstelling tot wat de verzoekende partij voorhoudt, verwijst de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar dus niet uitsluitend naar het feit dat andere bedrijven op de leiding kunnen aansluiten.

Tevens wordt gewezen op de link van de aardgasvervoerleiding met het bestaande Fluxysnet, waaruit blijkt dat het wel degelijk gaat om een aansluiting op het openbaarvervoersnet.

Van een hypothetische beoordeling is evenmin sprake: uit het aanvraagdossier blijkt dat geopteerd is voor de aanleg van een aardgasvervoerleiding met een ruimere diameter, zodat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar hieruit de logische conclusie kon trekken dat meerdere bedrijven op de aardgasvervoerleiding kunnen aansluiten. Het spreekt hierbij voor zich dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar niet kan anticiperen op de vraag welke bedrijven zich in de toekomst in het havengebied zullen vestigen.

46. De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar motiveert de ruimtelijk beperkte impact van de aardgasvervoerleiding als volgt:

"Overwegende dat, in een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuur of voorzieningen tot gevolg hebben (art. 4.4.7, § 2 VCRO).

Overwegende dat de Vlaamse regering in haar besluit van 5/05/2000 (tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening) bepaalt dat volgende handelingen kunnen worden beschouwd als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, art. 3, § 2: 7° [...], 8° [...] en 14° [...].

Overwegende dat de vergunningaanvrager in de vergunningsaanvraag dient te motiveren waarom de handelingen een ruimtelijk beperkte impact hebben. Dat de handelingen niet mogen worden uitgevoerd in ruimtelijk kwetsbaar gebied, tenzij die handelingen door de aard, ligging en oppervlakte ervan geen significante impact hebben op het ruimtelijk kwetsbaar gebied.

Dat bij voorliggende vergunningsaanvraag een dergelijk gemotiveerd verzoek werd gevoegd, waarin een uitgebreide motivering is opgenomen waarom desbetreffende werken een ruimtelijk beperkte impact hebben.

Bijgevolg werd door de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar op 26/11/2015 op basis van het gemotiveerd verzoek besloten dat de voorziene werken een ruimtelijk beperkte impact hebben en dat er geen planningsinitiatief noodzakelijk is. Bij de beoordeling van de aanvraag kan gebruik gemaakt worden van voormeld artikel 4.4.7, § 2 VCRO.

Overwegende dat de leiding over het volledige tracé ondergronds wordt aangelegd, zodat de integratie in de omgeving optimaal kan gebeuren.

Behoudens enkele visuele merktekens die de aanwezigheid van de leiding aantonen, is er boven het maaiveld geen visuele impact.

Dat de aanleg van het deel onder de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan zal gebeuren door middel van de techniek van horizontaal gestuurde boring. Dat door deze techniek geen schade wordt toegebracht aan het biologisch waardevol gebied tussen de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan vermits de boring op een diepte van minimum 10m gebeurt.

Dat er enkel in de tijdelijke strengzone enkele bomen dienen gerooid te worden.

Dat er na de werken wordt voorzien in de aanplant van nieuwe bomen.

Dat de bouwplaats en alle andere plaatsen die schade hebben geleden als gevolg van de werken in hun oorspronkelijke staat worden hersteld" (stuk 1, p. 11)

De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar gaat tevens uitgebreid in op de negatieve adviezen van de gemeente Evergem en de stad Gent en komt in repliek hierop tot de conclusie dat er sprake is van een handeling met een ruimtelijk beperkte impact (stuk 1, p. 12-13).

b.3) Geen schending van het zorgvuldigheidsbeginsel

47. Gelet op de hogervermelde minutieuze motivering kan bezwaarlijk worden geoordeeld dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar niet de nodige zorgvuldigheid in acht zou hebben genomen.

48. De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar heeft op grond van de feitelijke gegevens, met name op grond van de vergunningsaanvraag die voorziet in de aanleg van een aardgasvervoerleiding met een ruime diameter van 150 mm, in alle redelijkheid kunnen oordelen dat op de aardgasvervoerleiding in de toekomst meerdere afnemers (bedrijven en/of openbare distributie) kunnen aansluiten.

Dat er op heden slechts één bedrijf van deze aardgasvervoerleiding gebruik zal maken, doet hieraan geen afbreuk. Uit niets blijkt immers dat in de toekomst geen andere bedrijven in de Gentse zeehaven of zelfs de lokale openbare distributie op deze leiding zouden kunnen aansluiten.

49. Tevens heeft de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar - in tegenstelling tot wat de gemeente Evergem beweert - rekening gehouden met het feit dat andere alternatieven in de gegeven omstandigheden (lees: wegens technisch onhaalbaar en om veiligheidsredenen) niet vergunbaar zijn:

"Het tracé van de leiding werd gekozen nadat in een haalbaarheidsstudie de verschillende alternatieve trajecten werden onderzocht.

Ter hoogte van de Christoffel Columbuslaan werden verschillende windturbines opgericht. Bij de studie over nieuwe tracés van aardgasvervoerleidingen houdt Fluxys rekening met externe gevarenbronnen zoals windturbines. Om de externe

veiligheidsaspecten van een ondergrondse leiding ten gevolge van windturbinefalen te evalueren wordt een scheidingsafstand berekend. Een ondergrondse pijpleiding gelegen op een afstand tot de windturbine kleiner dan de scheidingsafstand kan falen (met vrijzetting van aardgas) ten gevolge van het falen van de windturbine. Dit is het zogenaamde domino-effect. De berekende scheidingsafstand bedraagt in dit geval 110m.

Dit domino-effect kan vermeden worden door ofwel de pijpleiding aan te leggen buiten deze zone, ofwel door de pijpleiding op voldoende diepte aan te leggen. In dit geval werd berekend dat een diepte van 10m onder het bestaande terrein voldoende is.

In het door Fluxys gekozen tracé wordt de pijpleiding zo veel als mogelijk buiten de voormelde scheidingsafstanden gelegd. Enkel voor de windturbine nabij het terrein van Belasco kan niet vermeden worden om binnen de scheidingsafstand te komen en wordt de leiding aangelegd op een diepte van 10m door middel van een horizontaal gestuurde boring. Op deze wijze is ervoor gezorgd dat domino-effecten van de windturbines langs de Christoffel Columbuslaan op de ondergrondse pijpleiding uitgesloten zijn.

Voor de alternatieve tracés die zich grotendeels in de zone voor infrastructuurbundel bevinden, is een belangrijk deel van de pijpleiding gelegen binnen de scheidingsafstanden van de windturbines. Het is technisch echter niet mogelijk om de pijpleiding over deze grote lengte op een diepte van 10m aan te leggen, bovendien kan er met een gestuurde boring niet afgebogen worden naar het leverpunt van Belasco. Hierdoor kunnen voor deze alternatieve tracés domino-effecten van de windturbines op de ondergrondse pijpleiding niet uitgesloten worden.

Bijgevolg werd tot voorliggend tracé besloten" (stuk 1).

Bijgevolg heeft verwerende partij evenmin het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

...

4.

De verzoekende partij voegt daar nog aan toe:

"...

Verzoekende partij wenst er verder nogmaals de aandacht op te vestigen dat uit de feitelijkeheden van het dossier overduidelijk blijkt dat de betrokken gasleiding louter en alleen bedoeld is voor het asfaltproducerend bedrijf van eerste tussenkomende partij, en dit om onder andere te kunnen voldoen aan de (bijzondere) milieuvoorwaarden die werden opgelegd in haar milieuvergunning van 16 april 2009.

In de schriftelijke uiteenzettingen en de antwoordnota kan niet worden ontkend dat geen enkel ander bedrijf aansluiting zal nemen op dezelfde aardgasleiding. Ook in deze nota's wordt louter hypothetisch gesteld dat de aardgasleiding in de toekomst toegankelijk kan zijn voor derden.

Een leiding die louter bedoeld is voor één bedrijf kan bezwaarlijk als een openbaar distributienet worden gekwalificeerd. Verzoekende partij is er uiteraard niet tegen gekant dat eerste tussenkomende partij overschakelt op aardgas, gelet op de milieu- en

geurvriendelijkheid ervan, doch wenst dat de aanleg ervan gebeurt in de geëigende zone, zodat geen afbreuk wordt gedaan aan de bepalingen van het toepasselijke GRUP, alsook het open ruimte gebied.

Verwerende en tussenkomende partijen trachten nu af te wijken van de duidelijke voorschriften van het GRUP op basis van artikel 4.4.7, §2 VCRO juncto artikel 3, §2, 7° van het besluit van 5 mei 2000. Zij poneren dat de aangevraagde leiding wel degelijk een openbaar vervoersnet betreft. Hiervoor worden diverse kunstgrepen aangewend, zoals het voorzien van de gasleiding met een diameter van 150 mm. Dit zou toelaten dat “andere bedrijven in de toekomst eveneens op deze leiding zullen kunnen aansluiten” (p.12 bestreden vergunningsbesluit - stuk 1).

Deze stelling is evenwel louter hypothetisch en daarenboven feitelijk onjuist. BELASCO nv vormt het enige grootschalige bedrijf op het betrokken bedrijventerrein en neemt deze overigens grotendeels in.

Bovendien is er reeds een bestaande leiding van FLUXYS aanwezig in het bedrijventerrein (groene aanduiding - oranje aanduiding is de aangevraagde leiding), zodat ook hieruit blijkt dat er geenszins sprake is van de aanleg van een aardgasleiding waar op termijn ook andere bedrijven kunnen aansluiten.

De aangevraagde aardgasvervoerleiding is met andere woorden enkel theoretisch toegankelijk voor iedereen. In werkelijkheid zal deze enkel worden gebruikt voor de bevoorrading van de nv BELASCO, het bedrijf van eerste tussenkomende partij.

Aangezien een afwijkingsregel zoals vervat in artikel 4.4.7, §2 VCRO restrictief moet worden geïnterpreteerd, kan er in casu geen sprake zijn van een openbaar vervoersnet.

Derhalve kan niet rechtsgeldig worden afgeweken van het toepasselijke GRUP. Een aansluiting van de lokale openbare distributie op de leiding zou overigens resulteren in de aanleg van nog meer gasvervoerleidingen in het agrarisch gebied, met een verdere aantasting van het open ruimte-/ buffergebied tot gevolg.

Eerste tussenkomende partij spreekt haarzelf trouwens tegen in haar schriftelijke uiteenzetting van 5 april 2017, en dit door te stellen dat zij recht heeft om op het openbaar vervoernetwerk te worden aangesloten middels een directe leiding. Eerste tussenkomende partij haalt daarbij de definitie vervat in artikel 1.1.3, 27° van het Energiedecreet aan:

“Elke leiding voor aardgasdistributie die geen deel uitmaakt van een aardgasdistributienet”

Uit deze definitie blijkt overduidelijk dat een leiding die enkel bedoeld is voor de bevoorrading van eerste tussenkomende partij geen openbaar distributienet vormt. Dit impliceert dat voor de aanleg van deze leiding geen toepassing kan worden gemaakt van artikel 4.4.7, §2 VCRO juncto artikel 3, §2, 7° van het besluit van 5 mei 2000.

Daarnaast tracht tweede verzoekende partij in haar schriftelijke uiteenzetting op basis van een aantal arresten van de Raad van State aan te tonen dat ook een leiding bedoeld voor één bedrijf een openbaar distributienet kan vormen. Tweede verzoekende partij gaat hierbij echter voorbij aan het gegeven dat in het arrest van 24 februari 2006 (nr. 155.544) het volgende wordt bepaald:

“dat ter bepaling of een installatie voor de productie van alternatieve energie al dan niet “openbaar” is in de zin van de genoemde bepaling, veeleer van belang lijkt te zijn de omstandigheid of de productie van alternatieve energie werkelijk ten dienste staat van de gemeenschap”.

Zoals hierboven is uiteengezet, staat de aangevraagde leiding niet ten dienste van de gemeenschap, maar enkel ten dienste van eerste tussenkomende partij. De vergelijking met een installatie voor de productie van alternatieve energie is overigens niet dienstig aangezien daarbij energie wordt aangeleverd, terwijl hier enkel aardgas wordt afgenomen door de eerste tussenkomende partij. De aansluiting op het openbaar aardgasvervoernet heeft dus een hele andere betekenis dan de aansluiting op het openbare elektriciteitsnet waarvan sprake in voormeld arrest.

Tenslotte is het onweerlegbaar vermoeden van openbaar nut, zoals vermeld in artikel 8/7 van de Gaswet, volgens de parlementaire voorbereiding louter bedoeld om de bevoorradingszekerheid te waarborgen (MvT, Parl.St. Kamer 2013-14, nr. 3511/1, p. 34-35). Dit vermoeden kan evenwel geen middel vormen om eender waar een leiding aan te leggen zonder rekening te houden met de geldende bestemmingsvoorschriften. Dit is des te meer zo wanneer, zoals in voorliggend geval, een geëigende zone is voorzien voor de aanleg van aardgasvervoerleidingen.

Kortom, de aangevraagde vervoersleiding vormt geen openbaar vervoernet. Bijgevolg kan niet rechtsgeldig worden afgeweken van de bestemmingsvoorschriften van het GRUP ‘afbakening Zeehavengebied Gent – inrichting R4 Oost – R4 West’.
...

5.

De verwerende partij voegt in haar laatste nota niets meer toe.

6.

De tweede tussenkomende partij stelt nog:

“...

In tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt, kwalificeert de betrokken aardgasvervoerleiding wel degelijk als een handeling van algemeen belang. Fluxys verwijst naar hetgeen zij hierover heeft uiteengezet in haar schriftelijke uiteenzetting op blz. 12 tot en met 18, wat zij integraal herneemt.

6. Verzoekster kan niet ontkennen dat alle vervoersinstallaties die het voorwerp hebben uitgemaakt van een vervoersvergunning, ongeacht de begunstigde ervan, en alle werken uitgevoerd voor de aanleg en de uitbating van deze installaties overeenkomstig artikel 8/7 van de Gaswet van 12 april 1965 zoals ingevoegd bij artikel 22 van de wet van 8 mei 2014 houdende diverse bepalingen inzake energie, op onweerlegbare wijze worden geacht van openbaar nut te zijn.

Artikel 8/7 van de Gaswet van 12 april 1965 is op 1 maart 2017 in werking getreden (artikel 31, 1° van het KB van 1 december 2016).

7. Verzoekster refereert wel zeer selectief aan de parlementaire voorbereiding van die wetsbepaling om aan te tonen dat dit onweerlegbaar vermoeden “louter bedoeld (is) om de bevoorradingszekerheid te waarborgen”.

In de parlementaire voorbereiding wordt integendeel met zoveel woorden toegelicht "dat de wetswijziging (er toe) strekt (...) een einde te stellen aan een juridische en een economische onzekerheid die is ontstaan ten gevolge van een veranderlijke, en soms zelfs tegenstrijdige rechtspraak van de Raad van State met betrekking tot het begrip "openbaar nut", zoals vermeld in het huidige artikel 10 (van de Gaswet) en waarvan de gevolgen van die rechtspraak het kader van de Gaswet overstijgen" (memorie van toelichting bij het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake energie, Parl. St. Kamer 2013-14, nr. 53-3511/1, 34). In bepaalde arresten verbond de Raad van State de rechtvaardiging van het openbaar nut van een vervoersinstallatie aan het bewijs dat de activiteit van de bestemming daarvan, ofschoon privé, het algemeen belang dient. In andere arresten oordeelde de Raad van State dat de Gaswet zelf alle gasleidingen van openbaar nut beschouwt en dat het karakter van openbaar nut beoordeeld dient te worden onafhankelijk van de hoedanigheid van de bestemming van de betrokken leiding (zie de verwijzingen onder voetnoot 1, Parl. St. Kamer 2013-14, nr. 53-3511/1, 34).

De wetgever heeft aldus met artikel 8/7 van de Gaswet onmiskenbaar een einde willen stellen aan die betwistingen door vast te stellen dat alle vervoersinstallaties, ongeacht de begunstigde ervan, en alle werken uitgevoerd voor de aanleg en de uitbating van deze installaties op onweerlegbare wijze worden geacht van openbaar nut te zijn.

...

Beoordeling door de Raad

1.

De aanvraag heeft betrekking op de aanleg van een hogedrukgasleiding.

De procespartijen betwisten niet dat de aanvraag, voor zover deels gelegen in agrarisch gebied, bosgebied en zone voor permanente ecologische infrastructuur, en niet gelegen in de zone voor infrastructuurbundel, niet verenigbaar is met de bestemmingsvoorschriften.

In de bestreden beslissing past de verwerende partij artikel 4.4.7, §2 VCRO *juncto* artikel 3, §2, 7°, artikel 3, §2, 8° en artikel 3, §2, 14° van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verder: het besluit van 5 mei 2000 genoemd), zoals van toepassing op het ogenblik van de aanvraag, toe om af te wijken van de geldende stedenbouwkundige voorschriften.

De verzoekende partij stelt dat de verwerende partij de in artikel 3 van het besluit van 5 mei 2000 bepaalde afwijking niet correct toepast omdat de met de bestreden beslissing vergunde aardgasleiding geen deel is van het openbaar distributienet, want alleen nuttig voor de eerste tussenkomende partij.

2.

Artikel 4.4.7, §2 VCRO bepaalt:

"§ 2. In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.

Deze paragraaf verleent nimmer vrijstelling van de toepassing van de bepalingen inzake de milieueffectrapportage over projecten, opgenomen in hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”

Hieruit blijkt dat van de stedenbouwkundige voorschriften mag worden afgeweken wanneer de werken gekwalificeerd worden als handelingen van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact en dat de Vlaamse Regering moet bepalen welke handelingen hieronder vallen.

Artikel 3 van het besluit van 5 mei 2000 bepaalt welke handelingen van algemeen belang een ruimtelijk beperkte impact hebben, waarvoor, met toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO, zonder de vereiste van een voorafgaand planningsinitiatief, een vergunning kan worden verleend in afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften.

Artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei 2000, zoals van toepassing op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing, bepaalt dat onder meer de volgende handelingen beschouwd worden als handelingen van algemeen belang, die een ruimtelijk beperkte impact hebben:

“7° de aanleg van de volgende ondergrondse leidingen voor water, brandstoffen, andere grondstoffen en aardgasleidingen die bedoeld zijn voor het openbaarvervoersnet, en hun aanhorigheden, zoals drukreducerstations en affakkelinstallaties:

a) leidingen met een nominale diameter van 600 mm of kleiner;

b) leidingen, gebundeld met bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen;

c) andere leidingen die over een lengte van maximaal vijf kilometer afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften;

8° de wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande ondergrondse leidingen voor water, brandstoffen, andere grondstoffen en aardgasleidingen die bedoeld zijn voor het openbaarvervoersnet, en hun aanhorigheden, zoals drukreducerstations en affakkelinstallaties;

...

14° werfzones en tijdelijke (grond)stockages met het oog op de uitvoering van de handelingen, vermeld in punt 1° tot en met 13°.”

3.

De verwerende partij heeft een discretionaire bevoegdheid om te oordelen over de impact op het ruimtelijk functioneren van het gebied en de Raad kan zijn beoordeling daarover niet in de plaats stellen van die van het vergunningverlenend bestuursorgaan, en evenmin oordelen over de opportuniteit van de bestreden beslissing.

Bij de legaliteitscontrole van de bestreden beslissing kan de Raad alleen, op basis van de concrete gegevens, onderzoeken of het vergunningverlenend bestuursorgaan de feiten, waarop zij haar beoordeling baseert, correct vaststelt en, op basis daarvan, in redelijkheid kan beslissen dat de aanvraag, conform artikel 4.4.7, §2 VCRO *juncto* artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei 2000, een handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact is.

4.1

De verzoekende partij stelt dat de aanvraag alleen bedoeld is om de eerste tussenkomende partij met aardgas te bevoorraden en geen betrekking heeft op het openbaar vervoersnet.

4.2

Met betrekking tot de aanvraag is op 8 oktober 2015 een verklaring van openbaar nut verleend waarin met betrekking tot het algemeen belang vermeld is:

“Overwegende dat zowel uit de bepalingen van de voormelde wet van 12 april 1965 als uit de parlementaire documenten van deze wet blijkt dat het vervoer van aardgas door middel van leidingen door de wetgever wordt beschouwd als een activiteit van algemeen belang als zodanig;

Overwegende dat bovendien ook de activiteiten van de N.V. Fluxys Belgium van algemeen belang zijn; dat in haar hoedanigheid van enige en gecertificeerde beheerder van het aardgasvervoersnet in België, de NV Fluxys Belgium een wettelijke opdracht van openbaar nut heeft, inclusief de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het aardgasvervoersnet, en dat hiertoe ook behoren haar interconnecties met andere aardgasvervoersnetten, het grens-tot-grensvervoer, de verbindingen en de aansluitingen van nieuwe klanten op het vervoersnet;

Overwegend dat de geplande leiding in die context past aangezien ze bestemd is om het bedrijf Belasco met aardgas te bevoorraden, en dat dit bedrijf rechtstreeks bijdraagt tot de economische ontwikkeling van de haven van Gent;

Overwegende dat bovendien de omschakeling door het bedrijf Belasco naar milieuvriendelijker aardgas ook zal bijdragen tot een verbetering van de luchtkwaliteit van de omgeving;

Overwegende dat de bevoorrading van het bedrijf Belasco met aardgas, rekening houdend met de gasvolumes die verbruikt zullen worden, vanuit economisch, ecologisch en veiligheidsoogpunt, enkel kan met de geplande leiding;

Overwegende dat de vervoerscapaciteit van de leiding zodanig berekend en ontworpen wordt om in de toekomst nieuwe afnemers met deze leiding te kunnen bevoorraden, zoals de lokale openbare distributie - die op haar beurt de distributie van aardgas verzorgt naar de huishoudens en de KMO's - elektriciteitscentrales of industriële eindverbruikers;

Overwegende dat het bovenvermelde openbaarnutskarakter van de geplande vervoersinstallatie derhalve vaststaat;”

Deze argumentatie komt ook deels aan bod in de bestreden beslissing, namelijk waar de verwerende partij, als volgt, antwoordt op het bezwaar van de verzoekende partij hierover:

“De aanvraag omvat de aanleg van een ondergrondse aardgasvervoerleiding van nv Fluxys. De leiding takt aan op het afsluiterknooppunt langs de Tragelstraat. Hierbij wordt het bestaande knooppunt (met leidingen diameter DN100) vervangen door een nieuw afsluiterknooppunt. De leiding die vanuit de afsluiter vertrekt naar het bedrijf Belasco betreft een aardgasvervoerleiding en heeft om die reden een grotere diameter, met name DN150. De diameter van de leiding werd zo gekozen dat andere bedrijven in de toekomst eveneens op deze leiding zullen kunnen aansluiten. Bovendien blijft de leiding te allen tijde in eigendom en beheer van nv Fluxys. Bijgevolg dient te worden besloten dat het hier

wel degelijk een ondergrondse leiding voor het openbaar vervoersnet betreft en dat de gevraagde werken dienen te worden beschouwd als een handeling van algemeen belang.”

Uit de bij de aanvraag gevoegde nota blijkt dat aan de kant van de Tragelstraat het bestaande afsluitersknooppunt wordt verwijderd en vervangen door het nieuwe knooppunt.

Aan het eindpunt van de nieuwe aardgasvervoerleiding wordt, buiten de omheining van het bedrijf van de eerste tussenkomende partij, een nieuw afsluitersknooppunt voorzien.

Daaruit blijkt dat de aardgasvervoerleiding niet eindigt op de site van de eerste tussenkomende partij en dat de eerste tussenkomende partij dus niet de enige is die van het voorwerp van de bestreden vergunning gebruik kan maken.

Zoals de verwerende partij in de bestreden beslissing stelt, is het de bedoeling dat andere bedrijven later eveneens op deze leiding kunnen aansluiten en is het voorwerp van de met de bestreden beslissing verleende vergunning zo een deel van het openbaar vervoersnet.

Dat uit het dossier niet blijkt of er nog bedrijven willen of zullen aantakken op de leiding doet daar geen afbreuk aan.

Het is van belang dat de aardgasleiding voor eenieder toegankelijk is en dat de eerste tussenkomende partij (op dit ogenblik) het enige (grootschalig) in deze bedrijfszone gevestigd bedrijf is, doet daar evenmin afbreuk aan: wat nu is, moet niet noodzakelijk zo blijven.

De verzoekende partij toont niet aan dat het uitgesloten is dat nog andere bedrijven zich vestigen in de bedrijfszone en de Raad oordeelt dan ook dat de met de bestreden beslissing vergunde aardgasleiding bedoeld is voor het openbaar vervoersnet, zoals vereist in artikel 3, §2, 7° van het besluit van 5 mei 2000.

4.3

Tot slot stelt de verzoekende partij nog dat de verwerende partij onzorgvuldig gehandeld heeft, omdat er al een bestaande leiding van de tweede tussenkomende partij naar het industriegebied is.

Uit de plannen in het dossier blijkt dat deze leiding, waarvan het eindpunt niet uit de plannen blijkt, circa 1.000 meter verwijderd is van de met de bestreden beslissing vergunde leiding en in ieder geval veel dieper ligt dan in het in de bestreden beslissing voorzien afsluitersknooppunt.

De verzoekende partij blijft in gebreke voldoende concreet te verduidelijken waarom de met de bestreden beslissing vergunde leiding overbodig is omwille van de bestaande leiding en toont bijgevolg de kennelijke onzorgvuldigheid van de bestreden beslissing niet aan.

5.

Uit hetgeen voorafgaat volgt dat de verwerende partij in alle redelijkheid en zorgvuldigheid kon beslissen dat de aanvraag betrekking heeft op een handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact en op basis van artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei 2000 kon afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften.

De Raad verwerpt dan ook het eerste middel.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In haar tweede middel voert de verzoekende partij als volgt de schending aan van artikel 4.3.1. § 1, 1° b) en artikel 4.3.1. § 2 VCRO, de artikelen 2 en 3 Motiveringswet, alsmede de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer specifiek het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel:

“ ...

Het behoort tot de vaste rechtspraak van de Raad van State dat de overheid die bevoegd is voor het afleveren van stedenbouwkundige vergunningen, de aanvragen hiervoor moet toetsen aan de verenigbaarheid met de goede plaatselijke ordening'. Deze rechtspraak werd ondertussen herhaaldelijk bevestigd door uw Raad'.

In de nieuwe VCRO wordt de toets aan de goede ruimtelijke ordening expliciet voorgeschreven als beoordelingsgrond in artikel 4.3.1. § 1, 1° VCRO.

Het concept "goede plaatselijke ruimtelijke ordening" wordt in de VCRO nader omschreven in artikel 4.3.1. § 2, dat hiertoe drie categorieën van criteria hanteert:

- Het eerste criterium bevat een opsomming van stedenbouwkundige elementen die handelen over de inpasbaarheid in de onmiddellijke en de ruimere omgeving, waaronder onder meer de functionele inpasbaarheid, de schaal, het ruimtegebruik, visueel-vormelijke en cultuurhistorische aspecten. Daarnaast wordt ook expliciet voorzien in elementen die verder reiken dan het louter stedenbouwkundige, zoals met name de mobiliteitsimpact, hinderaspecten en leefmilieu. Een én ander vloeit ook voort uit de expliciete verwijzing naar de doelstellingen van artikel 1.1.4. VCRO. Het is evenwel zo dat de aanvraag enkel dient te worden getoetst aan de punten die relevant zijn.

Conform het tweede criterium dient de vergunningverlenende overheid bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening rekening te houden met de in de omgeving bestaande toestand, maar kan deze ook beleidsmatige ontwikkelingen met betrekking tot de aandachtspunten vermeld in artikel 4.3.1. § 2, eerste lid VCRO in rekening te brengen.

- Het derde criterium incorporeert deze principes voor zover het aangevraagde is gelegen binnen de grenzen van een RUP, een gemeentelijk plan van aanleg of een verkavelingsvergunning.

De uitkomst van de beoordeling door de vergunningverlenende overheid dient in elk geval redelijk verantwoord te zijn en tot uitdrukking te worden gebracht in de motivering van de beslissing'. Enkel met de in de akte zelf vermelde redengeving kan rekening worden gehouden'. Uit de motiveringsverplichting volgt dat de stedenbouwkundige vergunning in concreto de met de plaatselijke aanleg of de ruimtelijke ordening verband houdende redenen moet opgeven waarop de vergunningverlenende overheid haar beslissing steunt, zonder hierbij te vervallen in stijlformules of loutere aannames'.

Welnu, in casu dient vastgesteld dat het betrokken gebied gekenmerkt wordt door de bedrijfsactiviteiten langs de dokken dat op korte afstand is gelegen van de dorpskern van Rieme. Het open gebied tussen de woonkern enerzijds en de bedrijfsactiviteiten aan de dokken anderzijds vormt een cruciale buffer. Dit wordt ook als dusdanig aangegeven in

het GRUP (stuk... p. 55 - 57). Merk hierbij op dat in het GRUP ook wordt voorzien in een beboste zone als buffer ten opzichte van de bedrijfsactiviteiten aan het kluizendok (p. 57):

‘zowel in het noorden wordt tussen de R4-west en de Terdonkkaai aan de kop van Rieme parallel met de infrastructuurbundel rond het Kluizendok een dicht beboste zone uitgebouwd met een sterk bufferende functie.’

Ook in de verordenende voorschriften van het GRUP (voor de zone 12) wordt gewezen op het belang van de leefbaarheid van de dorpskern van Rieme:

‘Elke aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning wordt beoordeeld aan de hand van volgende criteria:

- De verbeterde buffering naar het omliggende woongebied*
- Zorgvuldig ruimtegebruik met toepassing van de best beschikbare technieken*
- Een kwaliteitsvolle aanleg van het bedrijfsterrein (...)*
- De aandacht voor de permanente en tijdelijke ecologische infrastructuur*

Daarenboven voorziet het GRUP tevens in een specifieke zone voor het plaatsen van allerhande infrastructuur, dit vanuit het principe van een zuinig ruimtegebruik (stuk 4).

Merk hierbij ook op dat door de aanvrager op zich wordt aangegeven dat het plaatsen van de leiding technisch mogelijk is in deze zone, dit indien de leiding dieper wordt geplaatst.

Kortom, de techniek hiervoor is aanwezig (stuk 7).

Desalniettemin wordt door huidige vergunningsbeslissing zonder meer afgeweken van de principes van (zuinig) ruimtegebruik opgenomen in het GRUP nu bijkomende infrastructuur voor één bedrijf voor het havengebied wordt aangelegd dwars door het buffergebied tussen de dorpskern van Rieme en de havenactiviteiten. Belangrijk hierbij is dat zowel door de stad Gent als verzoekende partij hieromtrent opmerkingen worden gemaakt.

Lezing van de bestreden beslissing leert dat de GSA in de beoordeling geen enkele afweging maakt omtrent de ligging van de aardgasleiding in het GRUP, noch omtrent het feit dat in dit GRUP een specifieke zone is voorzien waarbinnen dergelijke leidingen dienen gebundeld te worden, dit met het oog op een zuinig ruimtegebruik en het vrijwaren van het open gebied dat dienstig moet zijn als buffer.

Er wordt immers, onder de loutere aanname dat het technisch moeilijk is om de pijpleiding dieper te voorzien, gekozen voor het door de aanvrager vooropgestelde tracé. De GSA beperkt zich in de bestreden beslissing immers tot het aannemen van de toelichting in het aanvraagdossier dat het voorzien van een aardgasvervoersleiding in de omgeving van windmolens klaarblijkelijk technisch moeilijk is.

Dit is naar het oordeel van de verzoekende partij een onvoldoende motivering die daarenboven geenszins strookt met de feiten:

· In eerste instantie dient opgemerkt dat de GSA geenszins rekening heeft gehouden met het - nochtans verordenend - voorschrift opgenomen in het GRUP. Bij de beoordeling van de stedenbouwkundige aanvragen is nochtans vereist dat de verbeterde buffering naar het woongebied, zorgvuldig ruimtegebruik en aandacht voor de ecologische infrastructuur, wordt meegenomen in de beoordeling, dit met toepassing van de best beschikbare technieken.

· Het feit dat het GRUP een doordachte visie heeft waarbij de infrastructuur wordt gebundeld, nu net ter vrijwaring van het buffergebied tussen de dorpskern en de havenactiviteiten, wordt geenszins beoordeeld door de GSA, dit ondanks de opmerkingen hieromtrent in de ongunstige adviezen van verzoekende partij en de stad Gent.

· Tevens dient vastgesteld dat de vooropgestelde aardgasleiding de perimeter van één windmolen doorkruist (WT 03), terwijl ook de reeds aangelegde aardgasleiding in de omgeving van een windmolen (WTO5) (zie stuk 5 groene lijn die de bestaande leiding aangeeft) gelegen is.

Kortom, het voorzien van de leiding is wel degelijk technisch mogelijk (maar wel duurder).

Zoals gezegd wordt dit ook toegegeven door de aanvrager (die stelt dat hetzij de perimeter moet vermeden worden, hetzij de leiding dieper moet worden gelegd). Welnu, volgens het principe van zorgvuldig ruimtegebruik en rekening houdend met de beschikbare techniek om de leiding diep genoeg te plaatsen, kan enkel geoordeeld worden dat de leiding in de hiertoe vooropgestelde zone moet worden geplaatst.

Ook wordt door de GSA aangenomen dat de nodige alternatieven werden onderzocht (waarbij andermaal eenvoudigweg wordt gewezen naar het aanvraagdossier).

· Er zijn nochtans andere alternatieven (via de zone voor infrastructuurbundel en de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven) die geenszins onderzocht werden door de aanvrager. Merk hierbij op dat ook de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven zich wel degelijk leent tot het voorzien van de nodige infrastructuur. Hiervan wordt door de GSA zonder meer abstractie gemaakt.

Tot slot is ook het feit dat leiding inpasbaar is in de omgeving onvoldoende gemotiveerd:

· De GSA beperkt zich tot de vaststelling dat de leiding ondergronds is en hierdoor nauwelijks zichtbaar zal zijn zodat de impact ruimtelijk beperkt is, terwijl hij ook hierbij de genomen beleidsopties in het GRUP (die dit gebied wenst te vrijwaren) zonder meer negeert. Dit klemmt des te meer nu deze beleidsopties zijn opgenomen in het verordenend voorschrift voor de zone 12, maar hieromtrent met geen woord wordt gerept door de GSA.

Gelet op voorgaande dient vastgesteld dat de overwegingen van de GSA niet kunnen overtuigen. Het aangevraagde strijdt met de goede ruimtelijke ordening.

Dit klemmt des te meer nu het gebied wordt geordend door een GRUP, waarvan de voorschriften worden geacht de goede ruimtelijke ordening weer te geven. Ondanks het feit dat het technisch mogelijk is om de aardgasleiding in de hiertoe vooropgestelde zone te voorzien, wordt zonder afdoende motivering gekozen voor een tracé dat strijdig is met de bestemmingsvoorschriften van het GRUP, dit zonder afdoende motivering.

De bestreden beslissing vindt geen steun in in rechte en in feite aanvaardbare motieven, schendt de motiveringsplicht en getuigt geenszins van een zorgvuldig bestuur.

...

2.

De verwerende partij antwoordt:

“ ...

In de bestreden beslissing wordt de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening als volgt beoordeeld:

...

In deze beoordeling wordt vooreerst gewezen op de handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact. De aanvraag omvat de aanleg van een ondergrondse aardgasvervoersleiding van N.V. Fluxys welke aantakt op het afsluitersknooppunt van het bestaande net langs de Tragelstraat. De leiding vormt een onderdeel van de ondergrondse leiding voor het openbaar vervoersnet.

Wat de zogenaamde aantasting van de cruciale buffer betreft wordt, in tegenstelling met het foutieve uitgangspunt van verzoekende partij, in de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening wel degelijk het onderscheid gemaakt tussen de doorkruiste gebieden van het GRUP en de gehanteerde uitvoeringswijze.

In de zone ten noorden van en evenwijdig met de Avrijevaart wordt in de landbouwgronden de leiding in open sleuf aangelegd. De minimale gronddekking op de aardgasleiding bedraagt hier 1,10 m. De normale landbouwactiviteiten blijven na de aanleg van de aardgasvervoersleiding ook mogelijk. De aanwezigheid van een leiding wijzigt immers de bestemming van het terrein volgens het Gewestplan / GRUP niet. Het normale landbouwgebruik van het open, onaangetast landbouwgebied dat gelegen is tussen de kern van Rieme en het Kluizendok wordt niet beïnvloed.

Ook de inrichting van het koppelingsgebied Rieme-Zuid blijft na de aanleg van de leiding mogelijk. De door de Vlaamse Milieumaatschappij en de Vlaamse Landmaatschappij geplande inrichtingswerken blijven steeds mogelijk omwille van de gebruikte horizontaal gestuurde boring. Het betreft een sleufloze techniek die gebruikt wordt om hindernissen te doorkruisen, zonder dat er graafwerken op het maaiveld noodzakelijk zijn.

Dezelfde techniek wordt gebruikt in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven Kluizendok, de zone voor permanente ecologische infrastructuur en de zone voor bos.

Omwille van de gebruikte techniek worden deze zones door de aanleg van de leiding niet aangetast.

De leiding bevindt zich over het volledige tracé onder het maaiveld. “Bijgevolg is de ruimtelijke en visuele impact na de onmiddellijke en ruimere omgeving nihil” (zie bestreden besluit).

4. Met betrekking tot de kritiek van verzoekende partij dat de bestreden beslissing niet afdoende motiveert waarom geen alternatieve oplossingen worden onderzocht en vooropgesteld, oordeelde uw Raad “dat de toetsing aan een goede ruimtelijke ordening niet zover gaat dat de verwerende partij alternatieve inplantingsplaatsen moet onderzoeken. Bovendien is de verwerende partij bij de beoordeling van een stedenbouwkundige aanvraag gebonden door het voorwerp van de aanvraag, zoals

afgebakend door de tussenkomende partij als aanvrager” (zie arrest RvVb nr. A/2013/0646 van 12 november 2013 ; zie ook nr. A/2013/0070 van 19 februari 2013).

Niettegenstaande het niet de taak van de vergunningverlenende overheid is om alternatieve trajecten te onderzoeken en te beoordelen, wordt in de bestreden beslissing toch de nodige aandacht hieraan besteed.

Voor het door verzoekende partij aangehaalde tracé in de zone voor infrastructuurbundel zou een belangrijk deel van de pijpleiding gelegen zijn binnen de scheidingsafstanden van de windturbines. Om de externe veiligheidsaspecten van een ondergrondse leiding ten gevolge van windturbinefalen te evalueren wordt een scheidingsafstand berekend.

Een ondergrondse pijpleiding gelegen op een afstand tot de windturbine kleiner dan de scheidingsafstand kan falen, met vrijzetting van aardgas, ten gevolge van het falen van de windturbine. Dit is het zogenaamd domino-effect. Dit zou meebrengen dat de aardgasleiding over de gehele afstand op een diepte van 10m door middel van een horizontaal gestuurde boring zou moeten worden aangelegd.

“Het is technisch echter niet mogelijk om de pijpleiding over deze grote lengte op een diepte van 10m aan te leggen, bovendien kan er met een gestuurde boring niet afgebogen worden naar het leveringspunt van Belasco. Hierdoor kunnen voor deze alternatieve tracés domino-effecten van de windturbines op de ondergrondse pijpleiding niet uitgesloten worden.”

In tegenstelling met hetgeen verzoekende partij tracht voor te houden, is dit veel meer dan een loutere aanname dat het alternatief “technisch niet mogelijk” is. Zoals blijkt uit de motivering heeft dit niet louter met een hogere kost te maken maar wel met een veiligheidsrisico.

Met een verwijzing naar een alternatief tracé wordt ook een afweging gemaakt.

“Bijgevolg werd tot voorliggend tracé besloten. Zoals hierboven omschreven heeft de ondergrondse leiding geen impact op het gebruik van het landbouwgebied noch brengt het de realisatie van het koppelingsgebied in het gedrang”.

Uit de MER-screeningsnota blijkt bovendien dat door het gebruik van de techniek van horizontaal gestuurde boring in de zone voor permanente ecologische infrastructuur en de zone voor bos de omgevingshinder wordt beperkt, een minimaal grondverzet wordt veroorzaakt en geen schade wordt toegebracht aan het biologisch waardevol gebied doordat de boring op een diepte van 10m gebeurt.

Voor zoveel als nodig wordt benadrukt dat de voorziene horizontaal gestuurde boring slechts over een beperkte afstand wordt voorzien, namelijk in de zone voor permanente ecologische infrastructuur en de zone voor bos. In het agrarisch gebied wordt de aanleg voorzien in open sleuf. De moeilijkheidsgraad en de veiligheidsaspecten zijn dan ook niet dezelfde als het alternatieve tracé binnen de zone voor infrastructuurbundel.

Het is niet omdat verzoekende partij het niet eens is met de in de bestreden beslissing gemaakte beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, dat verzoekende partij niet zou zijn uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens of dat zij deze niet correct zou hebben beoordeeld of op basis daarvan niet rechtmatig en dus kennelijk onredelijk haar beslissing zou hebben genomen.

Het bovenstaande toont het tegendeel aan.

... ”

3.

De tweede tussenkomende partij stelt nog:

“ ...

54. De gemeente Evergem beweert in haar verzoekschrift dat het bestreden besluit geen rekening zou houden met de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP, die worden geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven.

Uit de hoger geciteerde artikelen blijkt nochtans dat de voorschriften van een ruimtelijk uitvoeringsplan slechts worden geacht de criteria van goede ruimtelijke ordening uit te maken op voorwaarde dat er niet op geldige wijze van wordt afgeweken.

Welnu, in het bestreden besluit is net aangegeven dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar op grond van artikel 4.4.7, § 2 VCRO juncto artikel 3, § 2, 7° van het besluit van de Vlaamse regering 5 mei 2000 is afgeweken van de stedenbouwkundige voorschriften van het betreffende GRUP.

Bijgevolg dienen niet de stedenbouwkundige voorschriften van dit GRUP, maar wel de criteria uit artikel 4.3.1, § 2, 1° VCRO als uitgangspunt te worden genomen.

(ii) Ondergeschikt: correcte toetsing aan artikel 4.3.1, § 2, 1° VCRO

55. In ieder geval heeft de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar op correcte wijze rekening gehouden met de diverse criteria zoals die zijn opgesomd in artikel 4.3.1, § 2, 1° VCRO.

De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar heeft in zijn oordeel rekening gehouden met de veiligheid (zie hierboven, randnr. 46), de functionele inpasbaarheid van de aardgasvervoerleiding, de visueel-vormelijke aspecten ervan en eventuele hinderaspecten.

56. Dit blijkt alleen al uit het volgende fragment uit het bestreden besluit:

“Overwegende dat de vergunningsaanvrager in de vergunningsaanvraag dient te motiveren waarom de handelingen een beperkte ruimtelijke impact hebben. Dat de handelingen niet mogen worden uitgevoerd in ruimtelijk kwetsbaar gebied, tenzij die handelingen door de aard, ligging en oppervlakte ervan geen significante impact hebben op het ruimtelijk kwetsbaar gebied.

Dat bij voorliggende vergunningsaanvraag een dergelijk gemotiveerd verzoek werd gevoegd, waarin een uitgebreide motivering is opgenomen waarom desbetreffende werken een beperkte ruimtelijke impact hebben [n.v.d.r. zie het hierna vermelde citaat (p. 32-33 onderhavige conclusie) uit de nota gevoegd bij de vergunningsaanvraag waarin wordt uiteengezet waarom de verschillende bestemmingsgebieden niet worden aangetast - stuk 7].

(...)

Overwegende dat de leiding over het volledige tracé ondergronds wordt aangelegd, zodat de integratie in de omgeving optimaal kan gebeuren. Behoudens enkele beperkte

merktekens die de aanwezigheid van de leiding aantonen, is er boven het maaiveld geen visuele impact.

Dat de aanleg van het deel onder de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan zal gebeuren door middel van de techniek van horizontaal gestuurde boring. Dat door deze techniek geen schade wordt toegebracht aan het biologisch waardevol gebied tussen de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan vermits de boring op een diepte van minimum 10 m gebeurt.

Dat er enkel in de tijdelijke strengzone enkele bomen dienen gerooid te worden. Dat er na de werken wordt voorzien in de aanplant van nieuwe bomen.

Dat de bouwplaats en alle andere plaatsen die schade hebben geleden als gevolg van de werken in hun oorspronkelijke staat worden hersteld” (stuk 1; p. 11; eigen toevoeging).

57. Meer nog, op de bezwaren van de gemeente Evergem en de stad Gent in verband met de zogenaamde teloorgang van de bufferfunctie en het zogenaamd gebrek aan zorgvuldig ruimtegebruik, antwoordt het bestreden besluit als volgt:

“In de zone ten noorden van de Avrijevaart wordt de leiding in open sleuf aangelegd. De minimale gronddekking op de leiding bedraagt hier 1,10 m. De wettelijk vereiste gronddekking is 0,80 m. Gezien deze dekking blijven normale landbouwactiviteiten ook na de aanleg van de leiding mogelijk. De aanwezigheid van een aardgasvervoerleiding wijzigt immers de bestemming van het terrein niet. Het normale landbouwgebruik van het gebied dat gelegen is tussen de kern van Rieme en het Kluizendok wordt dan ook niet beïnvloed.

Na de aanleg van de leiding blijft ook de inrichting van het koppelingsgebied Rieme-Zuid mogelijk. De bouwheer heeft gekozen voor de sleufloze techniek (de horizontaal gestuurde boring), die wordt toegepast ter hoogte van de Avrijevaart, voorafgaandelijk toegelicht aan de Vlaamse Landmaatschappij, die zal instaan voor de inrichting van het koppelingsgebied. Doordat de leiding via een gestuurde boring wordt aangelegd, en een diepte van 10 m heeft, zal deze constructie geen impact hebben op de inrichting van het koppelingsgebied.

Door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Evergem wordt niet verduidelijkt waarom de leiding nefast is voor de leefbaarheid van de woonkern Rieme. De leiding bevindt zich over het volledige tracé onder het maaiveld. Bijgevolg is de ruimtelijke en visuele impact naar de onmiddellijke en ruimere omgeving nihil. Voor de exploitatie dient te worden voldaan aan strikte veiligheidsvoorschriften” (stuk 1, p. 12).

58. Bovendien geeft het bestreden besluit duidelijk aan waarom er niet voor is geopteerd om de aardgasvervoerleiding op te nemen in de infrastructuurbundel.

Fluxys verwijst naar het hogervermelde citaat uit het bestreden besluit waarin de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar de alternatieve tracés evalueert en het bestreden tracé om veiligheidsredenen in aanmerking neemt (randnr. 46).

Hieruit blijkt, zoals dit reeds door Fluxys met technische argumenten is aangegeven in haar uitgebreide begeleidende nota bij de vergunningsaanvraag (stuk 7), dat het technisch onmogelijk is om de drie windturbines gezamenlijk op een diepte van 10 meter te doorkruisen.

De bewering in het verzoekschrift van de gemeente Evergem dat dit technisch wel mogelijk zou zijn en het tracé louter zou gekozen zijn vanuit een financiële incentive, is dus niet correct.

Overigens ligt de bewijslast bij diegene die bepaalde feiten aanvoert.

In casu stelt Fluxys echter vast dat verzoekende partij haar beweringen als zou het technisch wel mogelijk zijn om de drie windturbines gezamenlijk op een diepte van 10 meter te doorkruisen, op geen enkele wijze onderbouwt met concrete bewijzen.

(iii) Conclusie

59. De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar heeft, met inachtneming van de diverse criteria zoals opgesomd in artikel 4.3.1, § 2, 1° VCRO, geoordeeld dat de aardgasvervoerleiding, wegens het ondergronds karakter ervan, het gebruik van de sleufloze techniek en het herstel van eventuele schade achteraf, inpasbaar kan worden geacht in de omgeving, en bijgevolg de toets aan de goede ruimtelijke ordening doorstaat.

Dit oordeel strookt met de vaststelling dat, behalve de gemeente Evergem en de stad Gent, geen enkele adviesinstantie de vergunningsaanvraag negatief heeft beoordeeld en dat geen enkele inwoner van de gemeente Evergem of van Gent bezwaar heeft aangetekend in het kader van de vergunningsaanvraag.

60. Hierbij komt dat, volgens vaste rechtspraak van Uw Raad, de vergunningverlenende overheid beschikt over een ruime appreciatiebevoegdheid waarbij Uw Raad het oordeel van de vergunningverlenende overheid slechts op marginale wijze vermag te toetsen.

Enkel in geval van een kennelijk onredelijke beoordeling of in geval van een feitelijk onjuiste beoordeling kan Uw Raad overgaan tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

Welnu, uit de hoger geciteerde passages blijkt zonder meer dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar in alle redelijkheid heeft geoordeeld dat de aardgasvervoerleiding de toets aan de goede ruimtelijke ordening doorstaat.

b.2) Geen schending van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel

61. Uit de hoger aangehaalde passages (randnrs. 53 en 54) blijkt dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar in alle redelijkheid en met de nodige zorgvuldigheid heeft geoordeeld dat de aardgasvervoerleiding inpasbaar is in de goede ruimtelijke ordening.

De alternatieven die in het aanvraagdossier werden aangegeven, werden in het bestreden besluit onderzocht (zie hierboven, randnr. 46).

Overigens is de vergunningverlenende overheid gebonden door het voorwerp van de aanvraag, waarbij het haar niet toekomt om zelf andere alternatieven te onderzoeken, dan deze die in de vergunningsaanvraag worden vermeld. Dit zou immers neerkomen op een beoordeling van de opportuniteit van de aanvraag.

62. Tevens heeft de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar zijn standpunt afdoende gemotiveerd. Fluxys verwijst opnieuw naar de hogervermelde citaten (randnrs. 49, 53 en 54).

Het oordeel van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar wordt geschraagd door de feitelijke gegevens die door Fluxys in de vergunningsaanvraag ter beschikking zijn gesteld.

Fluxys herhaalt dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar op wettige wijze, dit omwille van veiligheidsredenen en op grond van artikel 4.4.7, § 2 VCRO juncto artikel 3, § 2, 7°, 8° en 14 van het besluit van de Vlaamse Regering 5 mei 2000, is afgeweken van de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP “Afbakening Zeehavengebied Gent – inrichting R4 Oost – R4 West”. De verordenende voorschriften van dit GRUP worden dan ook niet geacht de criteria van de goede ruimtelijke ordening uit te maken. In die zin is het niet verwonderlijk dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar in zijn motivering niet specifiek toetst aan de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP. Dit neemt niet weg dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar rekening heeft gehouden met de bezwaren van de gemeente inzake zorgvuldig ruimtegebruik en inzake het behoud van het buffer- en landbouwgebied.

Evenmin overtuigt het argument dat de perimeter van één windturbine wel wordt doorkruist en dat een andere windturbine WT05 niet ver gelegen is van de reeds bestaande aardgasvervoerleiding. Deze vaststelling neemt niet weg dat het in de gegeven omstandigheden technisch onmogelijk is om de perimeter van de drie windturbines over een lange afstand op 10 meter diepte te doorkruisen, zoals in het bestreden besluit is aangegeven.

...

4.

De verzoekende partij voegt daar nog aan toe:

“ ...

Verzoekende partij stelt vast dat verwerende en tussenkomende partijen menen dat voorliggende aanvraag geen afbreuk doet aan de cruciale bufferzone tussen het bedrijventerrein Kluizendok en de dorpskern van Rieme aangezien het een ondergrondse leiding betreft. Dit standpunt werd reeds uitvoerig weerlegd in het verzoek tot vernietiging bij de uiteenzetting van het tweede middel, hetgeen verzoekende partij hier als integraal hernomen beschouwt.

Volledigheidshalve benadrukt verzoekende partij dat het gegeven dat deze aardgasleiding ondergronds is, niet wegneemt dat deze een verdere uitbreiding vormt van het bedrijventerrein. Het bestreden besluit doet bijgevolg afbreuk aan bufferzone tussen het bedrijventerrein en de kern van Rieme, alsook aan de beleidsopties in het toepasselijke GRUP.

Bovendien wordt met het bestreden besluit de deur opengezet voor de verdere inname van het open ruimte gebied. Zoals uiteengezet in het verzoek tot vernietiging speelt dit gebied nochtans een cruciale rol als buffer tussen het bedrijventerrein en de dorpskern van Rieme. Dit wordt overigens meermaals bevestigd in het GRUP.

Het arrest van uw Raad van 8 maart 2016 (nr. A/1516/0768), waaruit eerste tussenkomende besluit dat reeds werd geoordeeld dat de bovengrondse impact van een

ondergrondse leiding zeer beperkt is, heeft bovendien betrekking op de aanleg van een leiding in woongebied (en dus bestemmingsconform). Bovendien heeft de Raad zich enkel uitgesproken over de visuele impact. Uit dit arrest volgt dus geenszins dat de aanleg van een ondergrondse leiding geen afbreuk doet aan een open ruimte gebied dat dienst doet als bufferzone.

Gelet op bovenstaande uiteenzetting kon de verwerende partij zich in het bestreden besluit niet beperken tot een verwijzing naar het ondergronds karakter van de leiding om te besluiten dat deze (functioneel) inpasbaar is. Het bestreden besluit getuigt niet van een redelijke en zorgvuldige beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

Dit is des te meer zo gelet op de aanwezigheid van een geëigende zone voor infrastructuurbundel (stuk 4 – artikel 15 GRUP), alsook de opmerkingen van zowel de stad Gent als de verzoekende partij hieromtrent (stuk 3). Verwerende partij heeft onmiskenbaar nagelaten om de in het GRUP uiteengezette visie in verband met de bundeling van de infrastructuur mee te nemen in zijn beslissing. Hij volstaat daarentegen met het aannemen van de toelichting in het aanvraagdossier dat het voorzien van de aardgasvervoerleiding in de omgeving van de windmolens klaarblijkelijk technisch moeilijk is, dit terwijl eerder werd gesteld dat het plaatsen van de leiding technisch mogelijk is door ze op een diepte van 10 m te plaatsen (stuk 7).

Volgens tweede tussenkommende partij zou uit de toelichtingsnota bij het GRUP blijken dat niet alle infrastructuur per definitie op dwingende wijze in deze infrastructuurbundel moet worden aangelegd. Zij verwijst hiervoor naar de bepaling in verband met de windmolens, waarin wordt gesteld dat deze tevens in de zone voor bos en in de zone voor zeehaven- en watergebonden mogen worden ingeplant.

Het GRUP bevat evenwel geen gelijkaardige bepaling voor de ondergrondse leidingen, wel integendeel. Uit zowel de verordenende voorschriften van het GRUP (stuk 4) als de toelichtende nota (stuk 2) blijkt dat de zone voor infrastructuur in hoofdzaak is bedoeld voor “de aanleg, het beheer en de exploitatie van de wegen, spoorwegen, fietspaden, bovengrondse en ondergrondse leidingen en nutsvoorzieningen” (artikel 15 GRUP).

Slechts bijkomstig is eveneens de inplanting van windmolens toegelaten.

Teneinde de maximale bundeling van deze infrastructuur te kunnen verwezenlijken wordt in de toelichtende nota het volgende bepaald:

“De exacte afbakening van de infrastructuurbundel is op vandaag nog niet gekend.

Daarom werd de bundel ruim ingetekend. De delen van deze zone die niet nodig zijn voor de kwalitatieve aanleg van de weg, kunnen worden ingericht conform de aanliggende bestemming”

De zone voor infrastructuurbundel werd dus doelbewust ruim ingetekend zodat alle infrastructuur er in zou kunnen worden aangelegd. Hieruit blijkt duidelijk dat het niet de bedoeling kan zijn om ondergrondse leidingen aan te leggen buiten deze zone.

Het verweer dat het technisch niet mogelijk zou zijn om de aardgasleiding te plaatsen in deze zone voor infrastructuurbundel, dit gelet op de aanwezigheid van de windmolens, kan niet overtuigen. Zoals reeds aangegeven in het verzoek tot nietigverklaring wordt ook door huidig tracé de perimeter van een windmolen doorkruist (zie stuk 5 – doorkruising

WT 03). Daarenboven blijkt uit de technische nota van de verwerende partij dat de leiding wel degelijk in de zone voor infrastructuurbundel kon worden voorzien (stuk 7):

‘dit domino-effect kan vermeden worden door ofwel de pijpleiding aan te leggen buiten deze cirkels ofwel door de pijpleiding op een voldoende diepte aan te leggen over de lengte pijpleiding gelegen binnen deze cirkels. In dit geval werd berekend dat een diepte van 10 m onder het bestaande terrein voldoende is’

Desalniettemin wordt deze argumentatie van de bouwheer, en dit zonder enig eigen onderzoek, overgenomen in de bestreden beslissing om het gekozen tracé te ‘verantwoorden’. Dit klemmt des te meer nu hieruit duidelijk blijkt dat de bouwheer dit tracé vooral heeft gekozen nu dit het meest goedkope tracé is. Onnodig te zeggen dat het louter overnemen van dergelijke foute aannames onvoldoende is om de bestreden beslissing te schragen.

*Kortom, het aangevraagde is kennelijk niet in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening. Het bestreden besluit getuigt niet van een redelijke en zorgvuldige beoordeling.
...*

5.

De verwerende partij voegt in haar laatste nota niets meer toe.

6.

De tweede tussenkomende partij stelt nog:

“ ...

Verzoekster is blijkbaar niet overtuigd dat het technisch niet mogelijk is om de aardgasvervoersleiding te plaatsen in de zone voor infrastructuurbundel omwille van de aanwezigheid van de windturbines. Het is voor haar duidelijk dat het tracé vooral werd gekozen omdat dit het meest goedkope tracé zou zijn.

12. Verzoekster beroept er zich ten onrechte op dat ook het huidige tracé de perimeter van een windturbine doorkruist, namelijk WT03 nabij het terrein van Belasco. De doorkruising van die perimeter kon evenwel niet worden vermeden en het is precies om die reden dat de leiding daar middels de techniek van een horizontaal gestuurde boring om veiligheidsredenen werd aangelegd op een diepte van minstens 10 meter. Anderzijds heeft Fluxys in haar toelichtende nota bij de vergunningsaanvraag (stuk 7) duidelijk aangegeven dat de techniek van de horizontale boring niet toelaat om de aardgasvervoersleiding in de zone voor infrastructuurbundel over de gehele lengte van het tracé (1.045m) aan te leggen. Een minimale diepte van 10 meter is nochtans om veiligheidsredenen vereist nu alsdan de perimeter van drie windturbines zou moeten worden doorkruist. Daarenboven zou met die gestuurde boring dan ook niet kunnen afgebogen worden naar het leverpunt van Belasco. De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar heeft die elementen terecht in aanmerking genomen bij zijn toetsing van de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening aan de aandachtspunten en criteria van artikel 4.3.1, § 2, 1° VCRO (stuk 1).

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.3.1, § 2, eerste lid VCRO bepaalt onder meer:

“ ...

§2. De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:

1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;

2° het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde rekening met de in de omgeving bestaande toestand, doch het kan ook beleidsmatig gewenste ontwikkelingen met betrekking tot de aandachtspunten, vermeld in 1°, in rekening brengen;

3° indien het aangevraagde gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan, een gemeentelijk plan van aanleg of een verkavelingsvergunning waarvan niet op geldige wijze afgeweken wordt, en in zoverre dat plan of die vergunning voorschriften bevat die de aandachtspunten, vermeld in 1°, behandelen en regelen, worden deze voorschriften geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven.

...”

Uit § 2, eerste lid, 1° en 2° volgt dat een vergunningverlenend bestuursorgaan, bij het beoordelen van de verenigbaarheid van een aanvraag met een goede ruimtelijke ordening, aandacht moet besteden aan de onder punt 1° bepaalde relevante aandachtspunten en aan de in de omgeving bestaande toestand.

Uit § 2, eerste lid, 3° volgt dat, in de mate dat de relevante aandachtspunten zijn behandeld en geregeld in stedenbouwkundige voorschriften van een plan van aanleg of verkavelingsvergunning, deze voorschriften beschouwd worden als de criteria van goede ruimtelijke ordening.

Voor relevante aandachtspunten, die niet zijn behandeld en geregeld in stedenbouwkundige voorschriften, moet de beoordeling van de verenigbaarheid met een goede ruimtelijke ordening gebeuren met inachtneming van de in §2, eerste lid, 1° VCRO vermelde beginselen.

2.

Artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen bepalen dat elke eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking van een bestuur met rechtsgevolgen voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat deze overwegingen afdoende moeten zijn.

Een vergunningsbesluit moet derhalve duidelijk en op afdoende wijze de redenen vermelden waarop het vergunningverlenend bestuursorgaan haar beslissing steunt.

Bij het beoordelen van de wettigheid van een vergunningsbeslissing moet de Raad derhalve rekening houden met de in de vergunningsbeslissing vermelde redenen.

3.

Het vergunningverlenend bestuursorgaan moet overeenkomstig artikel 4.3.1, § 2, eerste lid VCRO concreet onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid.

Bij de uitoefening van het wettigheidstoezicht op de bestreden beslissing is de Raad alleen bevoegd te onderzoeken of de administratieve overheid haar appreciatiebevoegdheid behoorlijk heeft uitgeoefend, meer bepaald of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij, op basis daarvan, in redelijkheid haar beslissing heeft kunnen nemen.

4.

Uit de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt dat het door de verwerende partij vergund tracé gekozen is na onderzoek, in een haalbaarheidsstudie, van verschillende alternatieve trajecten.

De verwerende partij vermeldt in de bestreden beslissing als volgt waarom er niet gekozen is voor een tracé door de zone voor infrastructuurbundel, zoals voorzien in het gewestelijk RUP 'Afbakening zeehavengebied Gent – Inrichting R4 Oost – R4 West':

"Ter hoogte van de Christoffel Columbuslaan werden verschillende windturbines opgericht.

Bij de studie over nieuwe tracés van aardgasvervoersleidingen houdt Fluxys rekening met externe gevarenbronnen zoals windturbines. Om de externe veiligheidsaspecten van een ondergrondse leiding ten gevolge van windturbinefalen te evalueren wordt een scheidingsafstand berekend. Een ondergrondse pijpleiding gelegen op een afstand tot de windturbine kleiner dan de scheidingsafstand kan falen (met vrijzetting van aardgas) ten gevolge van het falen van de windturbine. Dit is het zogenaamde domino-effect. De berekende scheidingsafstand bedraagt in dit geval 110m.

Dit domino-effect kan vermeden worden door ofwel de pijpleiding aan te leggen buiten deze zone, ofwel door de pijpleiding op voldoende diepte aan te leggen. In dit geval werd berekend dat een diepte van 10m onder het bestaande terrein voldoende is.

In het door Fluxys gekozen tracé wordt de pijpleiding zo veel als mogelijk buiten de voormelde scheidingsafstanden gelegd. Enkel voor de windturbine nabij het terrein van Belasco kan niet vermeden worden om binnen de scheidingsafstand te komen en wordt de leiding aangelegd op een diepte van 10m door middel van een horizontaal gestuurde boring. Op deze wijze is er voor gezorgd dat domino-effecten van de windturbines langs de Christoffel Columbuslaan op de ondergrondse pijpleiding uitgesloten zijn.

Voor de alternatieve tracés die zich grotendeels in de zone voor infrastructuurbundel bevinden, is een belangrijk deel van de pijpleiding gelegen binnen de scheidingsafstanden van de windturbines. Het is technisch echter niet mogelijk om de

pijpleiding over deze grote lengte op een diepte van 10m aan te leggen, bovendien kan er met een gestuurde boring niet afgebogen worden naar het leveringspunt van Belasco.

Hierdoor kunnen voor deze alternatieve tracés domino-effecten van de windturbines op de ondergrondse pijpleiding niet uitgesloten worden. Bijgevolg werd tot voorliggend tracé besloten. Zoals hierboven omschreven heeft de ondergrondse leiding geen impact op het gebruik van het landbouwgebied, noch brengt het de realisatie van het koppelingsgebied in het gedrang.”

Hieruit blijkt dat het tracé in de geëigende zone niet louter ‘technisch moeilijk’ is, zoals de verzoekende partij stelt, maar dat het technisch onmogelijk is de leiding over de gehele lengte op een diepte van 10 m te leggen én met een gestuurde boring af te buigen.

De verzoekende partij stelt dat de verwerende partij deze toelichting door de eerste tussenkomende partij uit het aanvraagdossier in de bestreden beslissing louter aanneemt en/of gewoon overneemt, maar toont niet aan dat en/of in welke mate deze toelichting foutief of kennelijk onredelijk is.

De verwerende partij blijft dan ook niet in gebreke de bestreden beslissing te motiveren.

Met betrekking tot de kritiek van de verzoekende partij dat de bestreden beslissing geen andere alternatieven onderzoekt oordeelt de Raad ten overvloede dat de toetsing aan een goede ruimtelijke ordening niet zo ver gaat dat de verwerende partij alternatieve inplantingsplaatsen moet onderzoeken.

Bovendien is de verwerende partij bij de beoordeling van een stedenbouwkundige aanvraag gebonden door het voorwerp ervan, zoals afgebakend door de aanvrager.

5.

De Raad oordeelt dat de verwerende partij in de bestreden beslissing de inpasbaarheid van de leiding in de omgeving als volgt voldoende motiveert:

“ ...

Overwegende dat de leiding over het volledige tracé ondergronds wordt aangelegd, zodat de integratie in de omgeving optimaal kan gebeuren. Behoudens enkele beperkte merktekens die de aanwezigheid van de leiding aantonen, is er boven het maaiveld geen visuele impact.

Dat de aanleg van het deel onder de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan zal gebeuren door middel van de techniek van horizontaal gestuurde boring. Dat door deze techniek geen schade wordt toegebracht aan het biologisch waardevol gebied tussen de Avrijevaart en de Christoffel Columbuslaan vermits de boring op een diepte van minimum 10m gebeurt.

Dat er enkel in dé tijdelijke strengzone enkele bomen dienen gerooid te worden. Dat er na de werken wordt voorzien in de aanplant van nieuwe bomen.

Dat de bouwplaats en alle andere plaatsen die schade hebben geleden als gevolg van de werken in hun oorspronkelijke staat worden hersteld.

...

In de zone ten noorden van de Avrijevaart wordt de leiding in open sleuf aangelegd. De minimale gronddekking op de leiding bedraagt hier 1,10m. De wettelijke vereiste

gronddekking is 0,80m. Gezien deze dekking blijven normale landbouwactiviteiten ook na de aanleg van de leiding mogelijk. De aanwezigheid van een aardgasvervoerleiding wijzigt immers de bestemming van het terrein niet. Het normale landbouwgebruik van het gebied dat gelegen is tussen de kern van Rieme en het Kluizendok wordt dan ook niet beïnvloed.

Na aanleg van de leiding blijft ook de inrichting van het koppelingsgebied Rieme-Zuid mogelijk. De bouwheer heeft de gekozen sleufloze techniek (de horizontaal gestuurde boring), die wordt toegepast ter hoogte van de Avrijevaart, voorafgaandelijk toegelicht aan de Vlaamse Landmaatschappij, die zal instaan voor de inrichting van het koppelingsgebied. Doordat de leiding via een gestuurde boring wordt aangelegd, en een diepte van 10m heeft, zal deze constructie geen impact hebben op de inrichting van het koppelingsgebied.

Door het college van burgemeester en schepenen van Evergem wordt niet verduidelijkt waarom de leiding nefast is voor de leefbaarheid van de woonkern Rieme. De leiding bevindt zich over het volledige tracé onder het maaiveld. Bijgevolg is de ruimtelijke en visuele impact naar de onmiddellijke en ruimere omgeving nihil. Voor de exploitatie dient te worden voldaan aan strikte veiligheidsvoorschriften.

...

De verzoekende partij stelt dat de verwerende partij in de bestreden beslissing onvoldoende de inpasbaarheid in de omgeving motiveert en zich beperkt tot de vaststelling dat de leiding ondergronds is en hierdoor nauwelijks zichtbaar zal zijn, maar uit voormeld citaat van de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij verwijst naar meerdere elementen.

Zo overweegt de verwerende partij ook dat de horizontaal gestuurde boring geen schade toebrengt aan het biologisch waardevol gebied, dat er aanplant is van nieuwe bomen en eventuele schade, als gevolg van de met de bestreden beslissing vergunde werken, hersteld moet worden.

De Raad oordeelt dat de verzoekende partij niet aantoont dat de beoordeling door de verwerende partij kennelijk onredelijk of kennelijk onzorgvuldig is en beschouwt de andere argumenten van de verzoekende partij (dat de verwerende partij in de bestreden beslissing geen rekening houdt met buffering naar het woongebied, leefbaarheid van de dorpskern, zorgvuldig ruimtegebruik en aandacht voor de ecologische infrastructuur) als opportunistiekritiek.

De verwerende partij motiveert in de bestreden beslissing afdoende waarom het tracé doorheen de zone voor infrastructuurbundel technisch onmogelijk is, zodat er gekozen wordt voor een van het GRUP afwijkend tracé.

Uit de bespreking van het eerste middel blijkt dat de bestreden beslissing in overeenstemming is met de afwijkingsgronden in artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei 2000.

6.

De Raad oordeelt dat de verwerende partij, bij het beoordelen van de verenigbaarheid van de aanvraag met een goede ruimtelijke ordening, de grenzen van haar appreciatiebevoegdheid niet overschreden heeft en verwerpt dan ook het tweede middel.

VII. KOSTEN

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De afstand van de tussenkomst van de nv BELASCO wordt vastgesteld.
2. Het verzoek tot tussenkomst van de nv FLUXYS BELGIUM is ontvankelijk.
3. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verzoekende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van elk van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 9 januari 2018 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,

Jonathan VERSLUYS

Eddy STORMS